

Kraliçe dün Menderes ve Köprülü'yu kabul etti

Menderes ve Köprülü Avam Kamarasında yapılan görüşmelerde bulundular
Bugün başlanacak olan müzakerelerde, Ortadoğunun savunması görüşülecek

Makbul Tutulmayanlar

YAZAN:

Ahmet Emin YALMAN

Şark vilayetlerinde son seyahatimizi yaparken, öyle bir yere geldik ki kendi vasıtamızla yolumuza devam etmek imkânsız... Çok dar ve arızalı bir servis yolunu aşmak lâzım... Burada da ancak yolun her girintisini, çıkıntısını ezberden bilen şoförler yol alabilir.

Talihi iyi gitti: O yolun inşasında birinci derecede rol oynayan bir kısım müdürü, yolda bir teftiş turuna çıkacak. Ben de yanına katıldım. Arkadaşlarımı da yine teftiş seyahatine çıkmış olan bölge bakım şefi beraberine aldı.

Kısım müdürüyle; on saatli giderken, on saatli de dönerken olmak üzere, yirmi saat başbaşa jeep'de yol arkadaşlığı ettim. Arızalı yolda yavaş yavaş ilerlerken, pek tabii olarak bir hayli konuştuk. Kendisinden katre katre öğrendiğim hakikatler, şu kanaatimi teyit etti ki bide adam unsuruna kıymet vermemek veya verememek hastalığı bütün şiddetle devam ediyor ve en modern bir idaremi olan Karayolları Umum Müdürlüğü de, herbat ve anlayışsız mali u-sullerden ileri gelen müşküllerle yememek imkânını henüz bulamamıştır.

Maksadım, bir tek adamdan değil, bütün bir sistemden bahsetmek olduğu için kıymetli yol arkadaşımın adını yazmıyacağım. Yalnız kendisini tarif etmek, mevzuun aydınlanması bakımından lâzım... Yol arkadaşım, Yıldız Teknik Okulundan fen memuru olarak yetişmiştir. Tahsil masraflarını devlet ödediği için sekiz senelik hizmet tahahhüdü vardır. Bu da 1954 de tamam olacaktır.

Kendisi, çok hayırlı bir fen öğretmeni, vazifesine bu kadar bağlı olduğu halde, 1954 de mecburi hizmet tahahhüdünün sonuna geleceği günü sabırsızlıkla bekliyor. O gün gelince, yüreği yanarak resmi vazifesini bırakacak, müteahhitlerin teklifi ettiği üç misli fazla maaş kabul edecektir. Nihayet! Çünkü bir defa eline geçen 225 lira maaşla dağ başında ailesinin nafakasını karşılayamıyor. Sonra kendisiyle aynı nevi iş ve vazife gören, belki de bu kadar çok mesuliyet taşımayan ücretli meslekdaşlar, türlü türlü zımlarla aynı idareden kendisinin aldığını iki misli derecesinde para alıyorlar. Bir hükümet idaresinin maaşla ücret diye garip bir fark yaratması ve aynı nevi hizmetin karşılığı olarak ücretliye iki misli fazla bedel vermesi, idealist adamın hakkını vermez.

Yol arkadaşım, vazifesine bu kadar bağlı olduğu halde, 1954 de mecburi hizmet tahahhüdünün sonuna geleceği günü sabırsızlıkla bekliyor. O gün gelince, yüreği yanarak resmi vazifesini bırakacak, müteahhitlerin teklifi ettiği üç misli fazla maaş kabul edecektir. Nihayet! Çünkü bir defa eline geçen 225 lira maaşla dağ başında ailesinin nafakasını karşılayamıyor. Sonra kendisiyle aynı nevi iş ve vazife gören, belki de bu kadar çok mesuliyet taşımayan ücretli meslekdaşlar, türlü türlü zımlarla aynı idareden kendisinin aldığını iki misli derecesinde para alıyorlar. Bir hükümet idaresinin maaşla ücret diye garip bir fark yaratması ve aynı nevi hizmetin karşılığı olarak ücretliye iki misli fazla bedel vermesi, idealist adamın hakkını vermez.

Adnan Menderes ve Fuat Köprülü Mr. Eden'le birlikte

Anadolu Ajansı

Londra, 15 — İngiltere Kraliçesi İkinci Elizabeth bugün Buckingham sarayında Türkiye Başbakanı Adnan Menderes'le Dış İşleri Bakanı Prof. Fuat Köprülü'yu kabul etmiştir.

Türkiye Başbakanı ile Dış İşleri Bakanı Kraliçe İkinci Elizabeth'e Dış İşleri Bakanı Anthony Eden tarafından takdim edilmiştir. Türkiye Dış İşleri Bakanlığı umumî kâtibi ve eski İngiltere büyük elçisi Cevat Akıncı'nın da bu kabulde hazır bulunmuş.

On beş dakika kadar süren mülakat sırasında modern Türkiye'deki gelişmelerden bahsedilmiştir.

Menderes Türk gazetecilerine ziyafet verdi
Bakanlar Buckingham sarayını ziyaretten sonra, kendilerine Devamı Sa: 5 Sü: 5 de)

Müzakereler

Bugün Başlıyor

Nafes Ajanı

Londra, 15 — Bu sabahki İngiliz gazetelerinde, Türkiye Baş-

Dün Aksaray'da tramvaylar birbirine girdi. 50 kişi yaralı

Bir tramvayın freninin bozulması kazaya sebep oldu. Hızla giden araba bir bisiklet, bir taksi iki tramvay ve bir kamyonete çarptı

Hurdaşah olan iki tramvay arabası.

Prof. M. Etingü, dün toprağa verildi

Dün vak'a yerinde bilirkışı tarafından yeni bir keşif yapıldı

Teknik Üniversite Profesörlerinden Muhittin Etingü'nün dinamik atılarak öldürülmesi ile neticelene cinayet etrafında Savcılıkta yapılan tahkikat, katil de öldüğü için sona ermiştir. Yalnız, cinayetin işlenmesinde kullanılan dinamitin evsafını talyin etmek ve nereden alındığını bulmak için çalışılmaya başlanmıştır. Bu arada, istihkâm O. kulunun müteahhis subayların-

AYDOĞAN ÖNOL

Vatan gaz. heptinden
Dün akşam Aksaray'da büyük bir şans eseri olarak ucuza atılan bir tramvay kazası olmuştu.

Dün akşam, Bahçekapıdan Topkapıya gitmekte olan 2789 yaka numaralı vatman Ali Koca idaresindeki Bahçekapı — Topkapı tramvayı, saat 18.15 sıralarında, Beyazıt ile Aksaray arasındaki Yeşiltumba istasyonundan hareket ettikten beş metre sonra freni bozulmuştu.

Durumun vahametini gören vatman Ali Koca vukuu çok (Devamı Sa: 5 Sü: 3 de)

Kaza Yerinde Görülenler

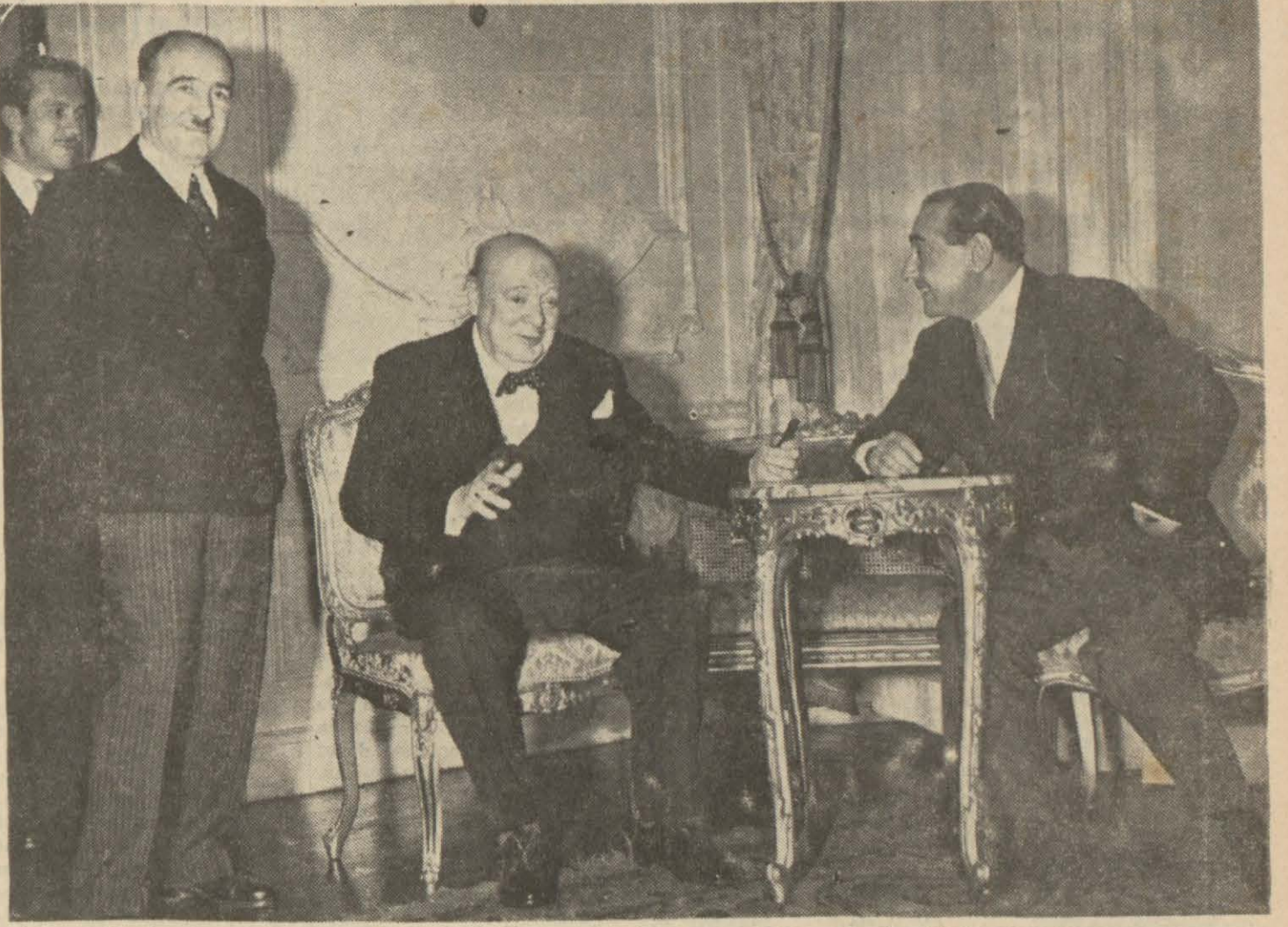
YILMAZ ÇETİNER

Vatan Gaz. heptinden

Dün akşam Valde Camiinin önüne eğne atan yere düşmüştü. Taksimde Ferdiye caddesinde Yenikaldar sokak 3 numaralı evde oturan 65 yaşında Avukat Nurullah Kural ailevi bir mesledeki üzüntü duyarak, Fındıklı'da Havyar Sokagındaki oğlu Rabbinin evine gitmiştir. Orada 4 üncü kattan kendini aşağı atan avukat derhal ölmüştür.

Hadiye elkoyma Savcı Yardımcısı Fikret Davaş, müntehirin cebinde, intihar edeceğine dair bir mektup bulmuş, böylece tahkikat kısa bir zamanda neticelenmiştir.

Balıkesirde iki Cinayet ve bir Yol kesme
Balıkesir, 15 (Husu) — İvrindinin Patlak köyünden 58 yaşlarında Mehmet Alan, altı aylık ikmen evlatlık olarak aldığı 23 yaşında Recep Alan'la arkadaşları Demir Günay tarafından tabanca ile yaralanarak öldürülmüştür. Sanık Recebin, mancevi babası (Devamı Sa: 5 Sü: 6 de)

Başbakan Menderes ve Dış İşleri Bakanı Fuat Köprülü İngiltere Başbakanı Mr. Churchill'le görüşürken

Başmuharririmiz A. E. Yalman telsizle bildiriyor

"Londra görüşmeleri çok ümit vericidir,"

Mr. Eden dedi ki: «NATO'da ortak olmak dolayısıyla birlikte konuşma nız zaruridir»

Londra, 15 — İki gündenberi devam eden Londra görüşmelerinin havası iç açıcı ve ümit vericidir. Sulh hesabına yapıcı bir mahiyet taşıdığı bilhassa göze çarpıyor. Şahsi temaslarda karşılıklı sempati hâkimdir.

Dün akşam Eden'in ziyafetinde muhalif Liberal ve İşçi Partilerinin harici işlerde müteahhis olan mebusları da bulundular ve yemekten sonra Başbakanla Köprülü, küçük gruplar halinde muvafık, muhalif siyaset adamlarıyla konuşmalar yaptılar. Eden'le Menderes'in nutukları, karşılıklı sevgi ve sempati ifadeleriyle doluydu ve şimdiye kadar Churchill ile olan temaslarda da aynı samimiyet ve yakınlık görülmüştür.

Bu akşam Menderes'le Köprülü, Churchill'in misafiri oldular.

Avam Kamarasını ziyaret
Bugün Türk heyeti Avam Kamarasını ziyaret etmiştir. Yarım saatte yirmi beş soru takriri cevaplandırıldı ve böylece yirmi beş mesele hakkında umumî ekfâr tenvir edildi. Bu vaziyet iktidar liderlerine bizim B.M. M. nin daha verimli çalışması için, her halde yeni fikirler vermiş olsa gerektir.

Eden'in gazetecilerle görüşmesi
Mr. Eden'in makamında Türk gazetecilerine ayırdığı zaman yarım saat iken konferans, gazetecilerimizin Eden tarafından alaka ile karışılan sualleri ve bu suallerin cevaplandırılması dolayısıyla uzamış ve bir saatten fazla sürmüştür.

Mr. Eden'in verdiği resmi beyanat haricindeki konuşmalar tabii mahrem kalacaktır. (Devamı Sa: 5 Sü: 1de)

İvano karakola götürülürken

Bir kadın Beraber yaşadığı Erkeği vurdu

(Yazısı 5 inel sayfamızdadır.)

Bulgaristana bir nota verdik

Bu notada Bulgarlar tarafından kaçırılan erimizin iadesi isteniyor

Ankara, 15 — Tahminen 15 gün evvel Türk - Bulgar hududunda bir hadise olmuş ve bazı silahlı Bulgar askerleri topraklarımızı tecavüz etmiş, puslu kurak bir erimizi yaralamış ve müteahhisler tarafından Bulgaristan'a götürülmüştür. (Devamı Sa: 5 Sü: 4 de)

Churchill, harbi muhtemel görmüyor

İngiliz Başbakanı harp çıkarsa bunun çok müthiş olacağını söyledi

Londra, 15 — Dün yaptığı bir konuşmada Başbakan Churchill, müstakbel müteahhis devletleri müthiş bir harbin beklediğini söylemiş ve yeni harp çıktığı takdirde bunda neticenin ilk hafta veya ilk ay sonunda belli olacağını kaydetmiştir.

Başbakan şöyle devam etmiştir: «Harb uzun zaman devam edebilir, fakat daha birinci ayın sonunda büyük orduların geniş mesafeler içinde sevk etmeye artık imkân kalmıyacaktır.»

Müteahhis kelimeleriyle hangi milleti kastettiği Başbakanın ölümlü sözlerinden anlaşılırsa da Churchill Rusyayı açıkça hiç zikretmemiştir.

Churchill şöyle devam etmiştir: «Üçüncü bir dünya savaşını muhtemel görmüyorum, bunun sebebi her iki tarafın da yeni bir harbin ne gibi dehşetlere meydan vereceğini idrâk etmeleridir.»

Stalin Tahrikâta Başladı

Associated Press

Londra, 15 — 19 uncu komünist parti kongresinin kapanış celsesinde kürsüye çıkan Stalin dünyadaki komünist partilerine hitapla sunları söylemiştir: «Azimkâr tavrımızı muhafaza ediniz. Zorluklardan korkmayınız, sonunda muzaffer olacaksınız.» Moskova radyosunun bildirildiğine göre Stalin bütün dünyadaki komünist partilerine Rusyaman kendilerini destekleyeceğine vâdetmiştir. (Devamı Sa: 5 Sü: 6 de)

Dış Politika

Ortadoğu ve Almanya

Yazan: E. T

Geçende İran ve Mısır'ı ziyaret etmiş olan tanınmış Alman maliyecisi Dr. Schacht yakında İspanyaya gidecek ve İspanyol hükümeti adamlarıyla görüşecektir. Bu seyahat ve Almanyanın Ortadoğuda gösterdiği iktisadi faaliyet bilhassa Fransada, dikkati çekmeye başlamıştır. Paris'te çıkan Le Monde gazetesi bu münasebetle: «Almanya, Ortadoğuda kaybettiği eski mevkileri birer birer tekrar ele geçiriyor» başlıklı bir makale negetmiştir. Almanların faaliyetleri hakkında dikkati çekmiştir.

Dr. Schacht iptida İrana gitmiş, Musaddıkla uzun görüşmeler yapmıştır. Fransız gazetesine göre bu görüşmelerde İranda sanayinin kurulması gözden geçirilmiştir. İran'da iptidal madde boludur. Alman maliyecisi, sanayi kuruluşu, verimli neticeler elde edileceğini anlatmıştır. Bunun için lazım gelen sermaye ihtiyacı altın mevcudundan sarfedilecektir. Lüzumlu makineler ve sair tesisler Almanyadan getirilecektir. Bunun karşılığı petrole ödenecektir.

Londrada çıkan Financial Times gazetesine göre Almanyanın İranda iktisadi faaliyeti ve rekabeti İngiliz mahfillerini endişeye düşürmüştür. Almanyanın İranda ihracatı 1951'de bir misli artmıştır. Bu sene de geçen yıla nisbetle büyük artış vardır.

Mısra gelince Dr. Schacht, General Necip'e yaptığı görüşmede elraatın islahı, sulama işleri, bu münasebetle çalışma teşkilatı kurulması hakkında tavsiyelerde bulunmuştur. General bu tavsiyeleri uygun bulmuştur.

Fransız gazetesi Türkiye ile Almanya arasında iktisadi faaliyetin arttığından, İzmir sergisinde en büyük pavilyonun Alman pavilyonu olduğundan bahsediyor ve Almanların Türk piyasasına büyük ehemmiyet verdiklerini söylüyor.

Alman maliyecisi şimdi İspanyaya gidecektir. Bu seyahatin İspanya ile iktisadi münasebetlerin artırılmasından ziyade o yolla Fas piyasasına ele geçirmek için olduğu iddia ediliyor.

Fa'at büyük tayyare fabrikaları kurulması kararlaştırılmış gibidir. Amerikanların bu fabrikaları Almanlarla birlikte kuracakları rivayetleri dolmaktadır.

Fransız gazeteleri bundan büyük ehemmiyetle bahsediyorlar.

Hulasa Almanyanın iktisadi faaliyetleri Fransada endişe uyandırmaya başlamıştır. Fransanın

Son Haberler

DÜNYA

Varizeti

- ★ İngilterede bulunan Türkiye Bakanı Adnan Menderes ile Dışişleri Bakanı Prof. Fuat Köprülü dün, Kraliçe İkinci Elizabeth tarafından kabul edilmişlerdir.
- ★ Son hudut hadiseleriyle alakalı olarak Türkiye Bulgaristan'a bir nota vermiştir.
- ★ Tunusta milliyetçilerle Fransızlar arasında büyük bir çarpışma olmuştur.
- ★ İngiltere Başbakanı Winston Churchill, bir nutukunda, üçüncü dünya harbine bir ihtimal vermediğini söylemiştir.

Yunanlıların eski Harp gemileri Değiştirilecek

Atina, 15 (A.P.) — B. Amerikan Donanma Bakanı Dan Kimball bugün gazetecilerin sorularına cevap verirken Türkiye ve Yunanistanın kendilerine komşu düşen bir memleketin taarruzuna uğramaları halinde Türk — Yunan kuvvetlerinin düşman tarafından asılmayacağı inancını belirtmiştir.

Türkiye'ye yaptığı ziyaret dönüşünde Atina'ya uğrayan Donanma Bakanı, eski Yunan harp gemilerinin bazılarının değiştirilmesine çalışacağını fakat bu hususta nihai kararın Washingtona bağlı bulunduğunu kaydetmiştir.

D.P. Merkez İdare Kurulu feshedildi

Afyon, 15 (Husuli) — İlmi D. P. il idare kurulu, merkez ilçe idare kurulu başkan ve üyelerinin parti prestijini düşürdükleri mülâhazasıyla, merkez ilçe idare kurulunun feshine karar vermiş ve bu karar genel merkezce tasdik olunarak İl başkanlığına bildirilmiştir.

Öğrendiğimize göre, bu hafta içinde genel idare kurulu üyelerinden Prof. Rifki Salim Burcak sehirimize gelecek mütebebbis hukuraacaktır.

bugün iç ve dış sahada karşılaştığı siyasi güçlükler yüzünden buna esaslı surette mukabele edememesi endişeyi arttırmaktadır.

Tunus'ta, Milliyetçilerle Fransızlar çarpıştı

Türk Havadis Ajansı

Tunus, 15 — Tunus milliyetçileri ile Fransız kuvvetleri arasında bugün tam manasıyla bir harp cereyanı etmiştir. 1500 kişilik bir milliyetçi kuvveti Tunus civarında bulunan Burj kalesine hücum ederek, kaleyi istidat etmek istemiştir.

Fransız askerleri derhal ateş açmışlar ve kanlı çarpışmalar olmuştur. Askerin ısrarlı mukavemeti karşısında takviye kuvvetlerinin de geleceğini haber alan milliyetçiler çekilmeye mecbur olmuşlardır. Bir buçuk saat süren çarpışmaların kat'i bilânçosu henüz bilinmemekle beraber yüzlerce yaralı olduğu öğrenilmiştir.

Ayrıca, Fransızlara karşı istiklâl uğrunda amansız bir mücadele açan milliyetçiler Sofakes şehrinde bir sinemaya da bomba koymuşlardır. Bomba, seans bittikten sonra patladığı için, insanca ziyat olmamış; fakat sinema ağır hasara uğramıştır.

Tunus ve Suse şehirlerinde de muhtelif mahallere bırakılan bombalar infilak etmiş ve büyük hasar meydana gelmiştir.

Fransız makamları hadiseler üzerine aldıkları tedbirleri ağırlaştırmakta ve Tunuslular üzerinde büyük bir baskı yapmaktadır.

Libya ordusu Başkomutanı Bir Türk olacak

Bingazi (Libya) 15 (T.H.A.) — Libya Savunma Bakanı bugün verdiği bir beyanatta, yeniden kurulmakta olan Libya ordusu başkomutanlığına bir Türk generalin getirilmesi hususunu Türkiye ile Libya hükümetleri arasında kararlaştırıldığını ve bir anlaşma yapıldığını bildirmiştir.

Savunma Bakanı ayrıca, Türk generalinin bir Türk askerî heyeti ile birlikte yakında Libya'ya müteveccihen hareket edeceğini açıklamıştır.

Fakat, bu Türk generalinin ismi bildirilmemiştir.

Kore'den hareket eden yaralıları

Ankara, 15 (A.A.) — 6 ekim 1952 günü Yokohama'dan hareket eden «Un General S. D. Sturgis» gemisi ile gelen yaralı 3 subay ve 15 erimizin isimleri aşağıdadır.

Gemi muhtemelen 1 kasım 952 tarihinde İzmir limanına muvafakat edecektir.

Yaralıları: Kd. P. Yzb. Muzaffer Temiz, P. Üçm. Lütfi Vurur, 6. S. As. Yrg. Sami Özsoylu, çavuş Müslim Büyükdüz, onbaşı Mehmet Özdemir, Abdullah Yiğit, er Ali Karaca, İbrahim Işık, Halil Tekin, Necati Aksoy, Kamil Demir, Nevzat Gürkan, İsmail Karakaya, Mürteza Taşbaş, Dursun Turan, İbrahim Arabacı, Hasan Uzunoglu.

Kore'de kızillar Aldatıldı

Associated Press

Seoul, 15 — Amerikan 7 nci piyade tümenine mensup birlikler sis ve çisli bir havada hücumlarına devam ederek Demir Üçgen tepesine hakim olmuşlardır.

Daha batıda, Güney Koreli piyadeler Beyazat dağına tam olarak ilerine geçirmiş bulunmaktadırlar.

Demir Üçgen tepesine kızıl Çin ilerini yaptıkları bütün taarruzlar muvaffakiyetle püskürtülmüş ve dost kuvvetler tepeyi kat'i olarak ele geçirmişlerdir.

Beyazat dağına karşı hücum eden son Çin birlikleri istihkamların muvaffakiyetle kurdukları tuzaklar sayesinde bertaraf edilmiştir.

Birleşmiş Milletler kara, deniz ve hava müfrezelerinden müteşkil bir karma akıncı gücü bugün kuzey - doğu Korede bir çikarma manevrası yapmıştır.

Bu hareketi hakiki bir çıkarma akını zanneden binlerce kızıl asker gizledikleri müstahkem mevki ve mevzilerden açığa fırlamış ve orada müttelik uçaklar tarafından bastırılıp esaslı ziyatı uğramışlardır.

Kore meselesi Birleşmiş Milletler gündemine alındı.

Birleşmiş Milletler, 15 (A.A.) — Bugün öğleden sonra toplanan Birleşmiş Milletler Genel Kurul divanı Kore meselesinin genel kurul gündemine alınmasına hiç münakaşasız karar vermiştir.

Macaristanda siyasî mahkûmlar ağır işlerde çalıştırılıyor

Münih, 15 (T.H.A.) — (Hür Avrupa Radyosu) — Alman bazı haberlerde bildirildiğine göre Macaristan adalet bakanlığı siyasî mahkûmlara ağır hapis cezaları vermekte ve bunları bakanlığa bağlı olan iktisadi, zirai ve sanai şubelerin tesbit ettiği ihtiyaca göre iş yerlerine sevk etmektedir.

Siyasî mahkûmlar, şehit durumları hiç nazarı itibara alınmadan çok tehlikeli yerlerde ve maden ocaklarında çalıştırılmaktadır.

Bu yüzden birçok ölüm vak'alarının olduğu bildirilmektedir.

Macar Adalet Bakanlığı hâlen 38.000 siyasî mahkûmu daima elinin altında hazır olarak tutmakta ve ihtiyaca göre kendi he-sabına fabrikalarda, çiftliklerde ve maden ocaklarında kira ile çalıştırmaktadır.

Adalet mensupları arasında yeni tayinler

Ankara, 15 (T.H.A.) — Adalet Bakanlığında yeni bazı tayin ve nakiller yapılmıştır. Bunların listesi aşağıdadır:

Eyüp ceza yargıcılığına, İstanbul sulh ceza hakimi Ali Necat Tezel; İstanbul sulh hakimliğine, İstanbul icra hakim muavini Mustafa Haker; İstanbul C. Savci yardımcılığına, Kütahya C. Savci yardımcısı Mehmet Baha Okur; İstanbul sulh hakimliğine, Yargıtay raporörlerinden Rabia Şeref; Çatalca hakim muaviniğine, Tekman hakim muavini Serafettin Dalban ve Sarıyer icra memurluğuna Gerze icra memuru Basri Yalçinkaya almakta oldukları aylıklarıyla nakil ve tayin edilmişlerdir.

Adale mensupları arasında yeni tayinler

Ankara, 15 (T.H.A.) — Adalet Bakanlığında yeni bazı tayin ve nakiller yapılmıştır. Bunların listesi aşağıdadır:

Eyüp ceza yargıcılığına, İstanbul sulh ceza hakimi Ali Necat Tezel; İstanbul sulh hakimliğine, İstanbul icra hakim muavini Mustafa Haker; İstanbul C. Savci yardımcılığına, Kütahya C. Savci yardımcısı Mehmet Baha Okur; İstanbul sulh hakimliğine, Yargıtay raporörlerinden Rabia Şeref; Çatalca hakim muaviniğine, Tekman hakim muavini Serafettin Dalban ve Sarıyer icra memurluğuna Gerze icra memuru Basri Yalçinkaya almakta oldukları aylıklarıyla nakil ve tayin edilmişlerdir.

Memleketi yepyeni ve dinamik bir siyasî hayat getirdiğine şüphe etmediksiniz De-mokrat Partinin bünyesine, bu çeşit kimseleri yakıştırmıyoruz. Akli başında olan herkes bundan azap duymaktadır.

Partilerin haysiyet divanları bu vaziyetler için kurulmuştur. Demokrat Parti, for-malitesi ne ise onu yapmalı ve bu milletvekilini haysiyet divanına sevk etmelidir. Hattâ yalnız partinin değil, kabil-se, bir «millet haysiyet» di-vanına!

Partilerin haysiyet divanları bu vaziyetler için kurulmuştur. Demokrat Parti, for-malitesi ne ise onu yapmalı ve bu milletvekilini haysiyet divanına sevk etmelidir. Hattâ yalnız partinin değil, kabil-se, bir «millet haysiyet» di-vanına!

Görüşmelerimiz

Evliya Çelebi

Başbakan Menderes Londra'da Türk gazetecilerine bir ziyafet vermiş ve ziyafet çok samimi hava içinde geçmiştir. Bu bir...

Başbakan sofrada sağ tarafa oturan Ulus muhariri ile gene çok samimi olarak hasbihallerde bulunmuş. Bu da ikili...

Anlaşılan gazetecilerin bundan sonra yeni bir seyahat da beklemekten başka çareleri yok.

Yahut bir çare daha düşünülebilir...

Söyle hep beraber hattâ millette bir dünya turuna çıkmak...

ECVET GÜRESİN

Gl. Saunders Bugün Balıkesir'e Gidiyor

Hürriyet Muhabirinden

Ankara, 15 — NATO hava kuvvetleri başkomutanı Orgeneral Sir Saunders bugün Millî Savunma Bakanı Hulusi Köymen'le Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Nuri Yamutu makamında ziyaret etmiştir. General öğleden sonra Hava Kuvvetleri Komutanlığına gelerek Orgeneral Muzaffer Göksenin'i makamında ziyaret etmiş ve müteakiben Hava Kuvvetleri ileri gelenlerinin iştirakiyle mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Türk hava kuvvetlerinin inkişafı ve takviyesi ve meydanlarımızın tesvii hususunda görüşmelerde bulunulduğu tahmin edilmektedir. İhtima iki saatten fazla devam etmiştir. Orgeneral yarın Balıkesire gidecektir.

Yeni şehit ve Yaralı listesi

Ankara, 15 (A.A.) — Millî Savunma Bakanlığı Temsil Bürosundan bildirilmiştir:

Kore savaş birliğimizin 12 Eylül 952 gününden 14 ekim 952 gününe kadar muhtelif sebeplerle şehit ve yaralı olarak verdiği ziyat aşağıya çıkarılmıştır:

Şehitler: Er, Mahmut Aydın.

Yaralıları: P. Üçm. Kemalettin Sevginer, P. Tçm. Hikmet Özü, Onb. Gün-gör Şahin, er Ahmet Çoruh, Mustafa Eren, Hamdi Güvenc, Sami Mutlu.

Amerika Bahriye Bakanı gitti

Birkaç gündünberi memleketimizde bulunan Birleşik Amerika Bahriye Bakanı Dan A. Kimball, dün sabah saat 10,30 da özel uçağı ile Atina'ya müteveccihen Yeşilköyden hareket etmiştir.

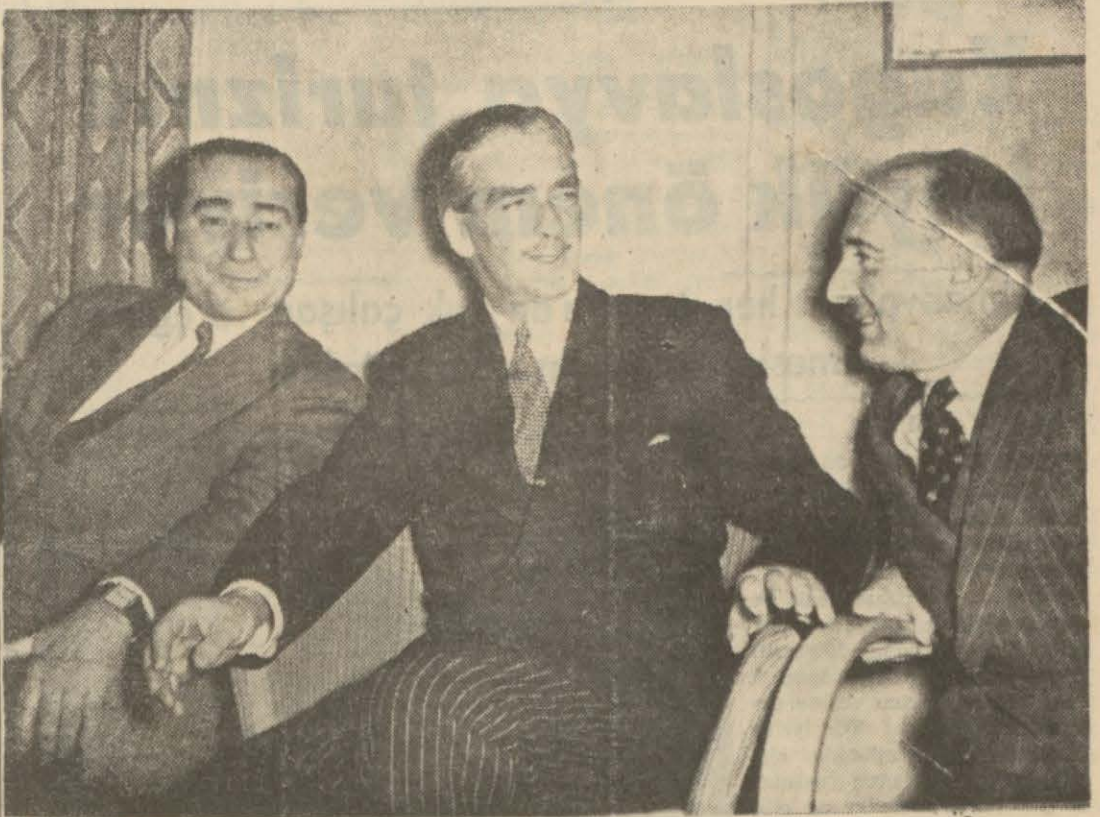
Amerikan Bahriye Bakanı, selâm resmini ifa eden ve başında bando bulunan deniz kıtasını teftiş ettikten sonra özel uçağına doğru ilerlemiş ve uçağına bineceği sırada elini sıkıktığı Koramiral Sadık Aluncana şunları söylemiştir:

«Memleketinizde bulunduğum sırada gerek deniz kuvvetleri mensuplarından ve gerekse Türk halkından görmüş olduğum misafirperverliğe ve yakınlığa pek müteşekkirim. Türkiye için elimden gelen her şeyi yapacağım ve icap ederse güzel memleketinize tekrar geleceğim.»

Malta'da NATO ile alakalı bir toplantı yapılacak

Avrupadaki Müttelik Kuvvetler Genel Karargâhından, 15 (A.P.) — Yüksek rütbeli Amerikan ve İngiliz subaylarının NATO'ya bağlı Güney Avrupa Bölgesi Komutanlığı ve Ortadoğudaki İngiliz kuvvetleri başkomutanlığının müdafaa planları ve mesailerini koordine etmek üzere önümüzdeki pazartesi günü Malta'da toplanacakları bugün Shape'den tebliğ edilmiştir. Konferansa Amiral Robert Carney riyasat edecektir. Kendisine Malta konferansında refakat edecek kurmay heyeti arasında Türkiye, İngiltere, Birleşik Amerika, Yunanistan, İtalya ve Fransayı temsil eden subaylar bulunacaktır.

Fotoğrafla Haberler

Başbakan ve Dışişleri Bakanı, Mr. Edenle samimi bir hasbihal esnasında

İhlamur kasrında yeni kurulan Tanzimat müzesi dün saat 17 de açılmıştır. Vall ve Belediye Başkanının kısa bir konuşmasını müteakip ve tanınmış tarihîmiz İbnülemin M. Kemal İnal tarafından açılmış olan yeni müze, Tanzimat'a ait muhtelif müzelerimizde bulunan eserlerle bazı şahısların yaptığı tebrurlardan mürekkep eserler teşhir edilmektedir.

Tarım Bakanlığınca tertiplenen İstisari Ormanlık kongresi Ankara'da dün sabah 9.30 dan itibaren Tarım Bakanlığında çalışmalarına başlamıştır. Resim kongrede bulunanları göstermektedir.

NATO'nun Güney - Doğu Bölgesine bağlı bir karargâhının Selânikte açıldığını ve bu maksatla bir merasim yapıldığını bildirmişti. Resimde dini törende Gl. Willard Wyman görülmektedir.

SÜTUNLAR KARASINDA

AKŞAM

SON DEMOKRASİ ÇİVİLERİ

A. Adnan Adıvar Manisa ve Balıkesir hadiseleri münasebetiyle «Münevver bir gençce hukuk tahsili vermek için üç dört sene az görülürken büyük ekseriyeti münevver sayılmayan bir millette bir kaç senede demokrasi imtiha-nından geçecek kadar amelî ve nazari bir kudret vermek nasıl mümkün olur?» diyor ve yazısına şu suretle son veriyor:

«Vaktâ tam bir temokrasi tesis etmek için memleketin en ücra köşelerine kadar onun feyzini götürmek lazım ise de bunu köylerde, nahiye merkezlerinde ve hattâ bazı kaza merkezlerinde milletin bir kısmını diğer kısmına yabancısı ve belki de düşman gibi gös-terecek teşkilâtı biraz kısmak ve oralar arada bir seyyar parti teşkilâtı halinde uğrayarak sade demokrasinin e-saslarından bahsetmek ve an-kac o yerlerde muhabbet ve barış vâzına girişmek belki daha faydalı olacaktır. Bu na-sihatlerle alakadar olacak o-lanlar zaten kendiliklerinden merkez kongrelerini dinleme-ge geleceklerdir. Fazla gay-retkeşlik ederek sakin ve ma-sum duran halkın dimağında lüzumlu, lüzumsuz dedikodu-larımızı nakletmekte ne fayda vardır? İşte memleket ortasına götürülen bu siyasat dediko-dularının adına demokrasi de-ğil demagoji, yâni halk idaresi değil halk avcılığı derler.»

YENİ İSTANBUL

HUKUK ANALAYIŞIMIZ VE KANUNLAR

M. Nermi Kanundan yana bolluk içinde bulunduğumuzu bunları sistemleştirmek yolu-nu tuttuğumuzu söylüyor, di-yor ki:

«İç politika tartışmalarına hukuk ve idare anlayışımıza bakarak, Anayasamızın büyük

BIÇAK KEMİĞE DAYANDIL.

(DÜNYADAN)

ve temelli değişimlere uğraya-cağını tahmin etmek güç d-şil-dir. Bütün kanunlarımızın bu yeni değişimlere çerçevesinde, baştanbaşa gözden geçirilme-si lazım gelecektir.

Demek oluyor ki, kanunları-mızın demokrasie uyup uy-madığını araştırın komisyon boğuna çalışıyor şimdî. Biz, a-raştırmalarını yapmak için, ko-misyonumuzun seçmiş olduğu yolu, ana - çizgilerini bakarak doğru bulduğumuzu söyleye-biliriz. Fakat yolun doğru ol-ması, Anayasa değişmesinden doğacak hükümlere de mut-laka uymuş düşüncemizi bizi-andıramaz. Bu bakımdan, yeni anayasamızı yaratacak o-lan hukuk görüşümüz belli ol-madıkça, kanunlarımızın sis-temlenmesi işi bize imkânsız görünüyor.»

CUMHURİYET

BU ADAMI HAYSİYET DİVANINA VERİNİZ

Cumhuriyet, Samsun Mil-letvekili Fehmi Ustaoglutun

AFFEDERSİNİZ!!

Köpekköy'ün posta katırı midesinden rahatsızlandığı için «Hoş Memo» nun maceralarını matbaamıza vaktinde yetiştirememiştir. Postacı Dede'nin kendisine yedirdiği kızılıklar tesirini gösterir göstermez, «Memo» yu neşre devam edeceğiz.

İRLANDA'dan TÜRKİYE'ye

Yazan : John S. Joyce

Yugoslavya turizme büyük önem veriyor

Almanya'nın her tarafında çok çalışan ve eğlenmesini bilen insanlar gördüm

— II —

Geçen Haziran'ın 20 sinde Dublin'deki evimden ayrılarak, vapura bindim ve bir gece süren yolculuktan sonra Liverpool'a vardım. Bütün diğer oto - stop seyahatlerime de aynı böyle başlamış ve her seferinde aynı büyük heyecanı duymuştum. Düşünüyordum: A caba tasavvurlarımı yerine getirebilecek miyim? Türkiye'ye kadar uzanmam mümkün olacak mı? Tanıyacığım insanlar ve göreceğim diyarlar ne gibi sürprizler teşkil edecek? Ve a caba başıma ne gibi aksilikler, hattâ felâketler, gelecek?

Her sefer olduğu gibi, Londra'ya çabucak vardım. Oto - stop usulü ile en seri seyahat edilebilen memleketlerin biri de muhakkak ki, İngiltere'dir. Bir defa bütün yollarından pek çok vasıta geçer, sonra; daha da mühim, araba kullananlar, oto - stop yapanlara çok alaka gösterirler. Bu alakanın sebebi, harp yıllarında askerden iznini alarak gidip gelenler, kendilerinin de çok zaman bu şekilde seyahat etmiş olmalarıdır. Londra'da iken, üniversite imtihanlarında muvaffak olduğum haberini aldım. Dört aylık yaz tatiline artık hak kazanmıştım.

SEYAHATIN İLK KISMI

Manş Denizi'ni gayet güzel, sıcak bir günde geçtim. Do ver'in, güneşin altında parlayan beyaz kayalarımı geride bırakarak, geçen harpte harap olan Calais limanına vardık. Oto - stop yaparak Fransa'nın kuzeyini katettikten sonra, Belçika'ya geçtim. Oradan da Almanya'da Aachen'e yollanacaktım.

Belçika'nın, zengin demir ve çelik madenlerine sahip olan, sanayi bölgesi, güneşin altında kendine göre; bir güzelliği arzıyordu. Halbuki aynı yerleri yağmurlu havalarda ne kadar çirkin bulmuştum.

Almanya'da Ren nehrinin muhteşem vâdisini takiben güneye indim. Tarihî şatolar, nehrin iki yanına cifter sıralanmışlardı. Ren nehri ile İstanbul Boğaziçindeki kâle ve surlar arasında benzerlik bulduğumu da burada nakledebirim. Frankfurt'tan Münih'e, oradan da Salzburg'a "autobahn" üzerinden gittim. İşin garibi, Almanya'nın "autobahn" denilen son derece gösterişli yolları, oto - stop yapmaya pek o kadar elverişli değildir. Soför ler kendilerini, bu alabildiğine uzanan, hârikülâde; beton ehâli ların üzerinde buldular mı, hiç endişe duymadan, azami sür'atle giderler ve oto - stop yapan bir yolcuyla almak için yavaşlamak pek işlerine gelmez. Tek çarenin, "autobahn" a açılan bir yolun kenarında beklemek olacağını kestirdim. Buradan gelen vasıtalara ana yola sapsmadan evvel yavaşlıyordlardı.

ALMANYA'NIN BUGÜNKÜ HALİ

Seyahat ederken Almanya'da harbin sebep olduğu tahribatı görmek, insanı çok üzüyor. Aachen, Kolonya, Frankfurt, Stuttgart ve Münih müht hissi zarar görmüşler. Bütün Alman şehirleri arasında yegâne bombardıman görmemiş şehir olan Heidelberg'i de ziyaret ettim. Ben orada iken üniversite — Alman dilinde tedaris yapan üniversitelerden en eskisi — devre sonu münasebetiyle, Heidelberg sâtosunun harekelerini çevreleyen güzel ve romantik arazide bir balo tertivlemişti.

Almanya'da edindiğim basitca intibayı iki kelime ile hülasa edebiliyim. Çalışmak ve neşe. Hiç bir başka memleket. te bu kadar zevkli bir çalışmaya rastlamadım. İnsanat faaliyetleri her tarafta bütün hızı ile devam ediyor; hattâ gece ekiplerinin, projektörlerin ışığı altında

Frankfurt'un merkezindeki bu gibi harabeler yeşil saha veya oto - park mahallî haline gelmektedir.

ında geceleyin bile çalıştığı sık sık görmek kabil. Sırdetli bombardımanlara maruz kalmış şehirlerin yeniden inşa edilmiş şekli de gayet alaka çekici. Şehirlerin merkez kısımlarında, temizlenen bombardıman sahalarının yerine, geniş yeşil sahalara ve oto - park yerleri yapılıyor. Yıkılan mahalleleri yeniden sıkışık vaziyette evler inşa etmekten, şehirlerin dış mahallelere doğru genişlemesini sağlıyorlar. Almanyanın, dünyayı hayrette bırakan sınaî kalkınması, Alman işçisinin çalışkanlığının en büyük delilidir.

Bugünkü Almanyanın diğer bairiz hususiyeti neş'edir. Bütün şehirlerde kalabalık gazinolar ve parlak ışıklar görülmüyor.

GÜNEYE DOĞRU İNİYORUM

Avusturya'da Alpleri meşhur Grossglockner geçidinden geçmek suretiyle aştım. Avusturya'nın en hârikülâde tabiat güzelliklerinden birini teşkil eden bu geçidin yolu, bir hayli yükseklikten sonra, aynı isimli cumudiye'nin etrafını dolandırıyor.

Oradan büyük Venedik vâdisine indim ve Londra'dan ayrılışımın dokuzuncu gününde Trieste'ye vardım. Trieste'de, Joyce'un (*) kardeşi Profesör J. Stanislaus Joyce'un evinde misafir oldum. James Joyce uzun yıllar Trieste'de yaşamıştı. Trieste Üniversitesinde İngilizce profesörü olan kardeşi, hâlen, Joyce hakkında yeni bir eser hazırlamaktadır. Profesörün evinde bulunan, Joyce tarafından yazılmış çeşitli kısa yazılar da, bu kitapta ilk defa olarak neşredilecektir.

YUGOSLAVYA'DA DÜRT HAFTA

Bundan sonra Yugoslavya'daki dört haftalık yolculuğum başladı. Bu seyahat esnasında Slav misafirperverliğini, turist celbetmek için broşürlere yazılan uydurma bir lâkirdişan ibaret olmadığım iyice belleme fırsatını elde ettim. Yugoslavlardan gördüğüm samimi karsılanışı her zaman hatırlayacağım. Hemen her gece başkaları ile bir aile benî evinde barınıyor ve itibarlı bir misafirmişim gibi muamele ediyordu.

Son derece muhtaç olduğu yabancı döviz temin etmek için; Yugoslavya hâlen, turizme büyük önem vermektedir. Bu yılın başında dinarın değerini % 600 (yüzde altı yüz) nispetinde düşürmekle; Yugoslavya, turistlere en ucuz gelen Avrupa memleketi haline geldi. Her

yerde turistler için birçok kolaylıklar gözetilmiştir. Her şehrin bir PUTNIK (yani turist) merkezi var. Buralarda birkaç lisan bilen, güzel ve yakışıklı gençler bulunmakta ve turistlere kolaylık göstermektedir. Ayrıca cenebilerin tâbi olduğu polis formaliteleri asgariye indirilmiştir. Hangi bölgelerde fotoğraf çektiğin hususunda gayri, hiç bir mevzu da polis müdahalesine maruz kalmadım.

Yugoslavya'da oto - stop yapmak başka yerlerdeki pek benzeridir. Hattâ hıdayette, İspanya'da olduğu gibi, bu iş burada da imkânız olacağını sanmıştım. Meselâ, bütün bir gün zarfında, insanın gitgiti istikamette, altı veya daha fazla vasıta geçen bir yol "mükemmel" sayılıyor. Yugoslav standartlarına göre üzerinden günde dört vasıta geçen bir yol bile işlekle addedilmektedir. Bir seferinde, Banja — Luka — Sarajevo yolunda bütün gün benim gitmek istediğim istikamette, ne otomobil, ne de kamyon, bir tek vasıta geçmedi. Aksi istikamette ise sabahın akşamı kadar sadece iki otomobilin geçtiğini gördüm.

Buna rağmen, Yugoslavya'da istisnai bir vaziyet yaratan ve oto - stop seyahatini mümkün kılan cihet şudur: İşaret edilince durmayan vasıtalara burada ekalliyette kalıyor. Halbuki oto - stop yaptığımız memleketlerin hepsinde bunun hemen hemen tam aksi varittir; yani oto - stop yolcusuna yardım eden soförler ekalliyet teşkil ediyorlardı.

(Devamı var)

(*) Devrimizin en büyük yazarlarından biri olan James Joyce (1882—1941) memleketimizde maalesef pek az tanınmaktadır. Hatırla bu büyük İrlandalı'nın "Dublin'liler" adlı eserindeki hikâyelerinin bir geçidi, bu talebe mukabil Şehir Meclisi Şehir Tiyatrolarına dört ay için 92 bin liralık bir tahsisat verilmesini uygun görmüştü. Lâkin tiyatrodaki dedikodulara göre, bu meblâğın büyük bir kısmı, bu kaynağın lüzumunu lüzumsuz yemiyen alan bazı D. P. ilere dağıtılacak ve dekor masraflarına ancak 10 küsur bin lira ayrılabilecektir. Maamafih bu tahsisat sayesinde eski Eminönü Halkevinin üçüncü bir Şehir Tiyatrosu haline getirilmesi kat'iyet kesbetmiştir. Yeni tiyatro Kasım başında açılacak ve buradâ 'elîf ve tercüme modern eserler sahneye konulacaktır.

Bu roman dilimize tercüme edilmiş olmakla beraber, o kadar çok Avrupa'lı ve Amerika'lı yazar bu eserdeki üslup dâimelerinin tesiri altında kalmışlardır ki; dolayısıyla Joyce'un tesiri, şu veya bu şekilde ekseri genç Türk hikâyecilerinde de kendini göstermektedir. — VATAN.

Kırklareli'de bir kadına tecavüz

Kırklareli, 15 (Hususî) — Babeskinin Düşüğü köyünden 1934 doğumlu Saban Kayı, kocasının evde bulunmadığı bir sırada aynı köyden üç çocuk annesi Fatma Taşkıranın evine girmiş, kadının ellerini bağlayarak ağzını tikiğinden sonra namusuna tecavüz etmiştir. Şikâyet üzerine bugün yakalanan sanık sorgusundan sonra tev kif edilmiştir.

Balıkesir hâdiseleri tahkik ediliyor

Balıkesir, 15 (Hususî) — C. H. P. eski Millî Eğitim Bakanlarından Reşat Şems'rtin Sırer, Ordu milletvekili Nasit Fırat, Sinop milletvekili doktor Mülip Tümerkan ve Muhtar Acardan müsteşkil dört kişilik bir heyet bugün şehrimize gelmiştir. C. H. P. milletvekillerinin "ehrimizdeki son müessif t'âdiseler hakkında tahkikat yapacakları tahmin edilmektedir.

Yeni Neşriyat

"Çamkese Böceği" kitabı Kerim Yund'un (Çamkese Böceği) adı ile yazmış olduğu bir formadan ibaret kitap (Yeşil Türkiye Orman Mühendis Muavineri Cemiyeti) tarafından basılmıştır. 20 kuruş bedelî satışı yapılmıştır. Bu kitapta, canlara, hayvanlara, insanlara musallat olarak tahribat yapan hattâ insanın gözlerini bile kör eden (Çamkese böceği) adı verilen kenedi, zararları belirtilmiş, korunma yolları gösterilmiştir.

San'at Aleminde

İKİNCİ EKİPLE «FIRTINA»

Yazan : TUNÇ YALMAN

ŞEHİR DRAM TİYATROSUNDA, Shakespeare'in «Firtına» piyesi Salı akşamından itibaren ikinci aktör ekibi tarafından temsil edilmeye başlanmıştır. Halen baş rolleri oynayan aktörler şunlardır: NECMİ OY (Prospero), NEDRET GÜVENÇ (Miranda), A. PALAY (Ferdinand), KEMAL TÖZEM (Caliban), SA. KIR ARSEVEN (Stephano), SİRRI GÜLTEKİN (Trinculo), JEYAN AYRAL (Ariel), İBRAHİM DELİDENİZ (Gonzalo yerini şimdi Alonzo'yu oynuyor), K. ERGÜVENÇ (Gonzalo), E. BILDA (Sebastian), M. YEŞİLDENİZ (Antonio) ve ATIF AVCI (Porsuna).

Şehir Tiyatrosu idaresi gayet emedenîsî davranarak tiyatro münekkitlerini, «Firtına» piyesinin bir de ikinci aktör ekibi tarafından temsil edildiğini görmeğe davet etti.

İkinci ekibin, diğer ekipten daha başarılı olmanın oyun hakkındaki düşüncelerini bir kaç ana noktada hülasa edeyim: I. «Firtına»nın tercümesi o kadar kötü ki, bu metnin repliklerini söylemek zorunda kalan bir aktör grubunun muvaffak olmasına imkân göremiyorum.

II. Şehir Tiyatrosunda eskidenberi «rol yazmak» diye garip bir âdet mevcuttur. Aktörlerle oynayacakları piyesin tam metni verileceği yerde, sahnenin arkasında bir odada oturup «rollerini yazmaları» söylenir. Onlar da kendi repliklerini yazıp, ezberler, sözüm ona prova ederler ve temsil gecesi «konduiti» «Sura sende!» deyince, sahneye çıkıp, ezberlediklerini papagan gibi tekrarlarlar. Piyesi başından sonuna kadar okumayan, arkadaşları ile münakaşasını etmeyen, rolünün üzerinde kafa yormayan bir aktördür. Başarı göstermesi imkânızdır. Rejisor Meinecke bu garip çalışma tarzını değiştirmek uğrunda gayret sarfetmiş olmakla beraber, aktörlerin tiyatro mefhumunu bir çırpıda öğrenip tabii emelleri beklenemez. Nitekim, umumiyyetle, «Firtına»nın ikinci ekibi de, birinci ekip gibi, suurları ile değil, rastgele insiyakları ile oynuyorlardı. İnsan, temsili seyrederken aktörlerin birine piyesin lâlettayın bir noktasında: «Bu sözle Shakespeare neyi kastediye? Siz bunu niçin bu tonda söylediniz? Bu sahnenin diğerlerine olan rabıtası nedir?» diye soracak olsa, alacağı cevabın tatmin edici olacağından şüpheye düşüyor. Bu böyle olunca, yani aktörlerin zihniyeti değişmedikçe ve daha esaslı bir çalışma tarzı benimsenmedikçe, Şehir Tiyatrosu temsilleri son derece eptidâsî kalmaya mahkumdur.

III. Reşat Nuri Güntekin son yıl içinde yazdığı bir kaç makalede aktörlerimizin rollerini lâ-yıkıyla ezberlediklerinden şikâyet etti. Şehir Tiyatrosuna yeni müdür, yeni rejisor gele dur.

sun, seyirci her repliği iki defa (bir kere süflörden, ondan sonra da aktörden) duyacak olduk-tan sonra, tiyatro «illüzyonu» nun yaratılabilmesine imkân yoktur. Küçük Sahne de olduğu gibi, Şehir Tiyatrosunda da süflör âdeti tamamen kaldırılmalı, a caba bu mesele hallolmaz mı?

IV. Aktör Ercüment Behzat Lav, Şehir Tiyatrosu idaresi tarafından yayınlanan «Türk Tiyatrosu» dergisinde, çıkan bir yazısında şöyle diyor:

«Bati sahnelerinde bir dil dâvası yoktur. Bizde ise henüz - temiz İstanbul şivesini esas örnekte tutan - edebî konuşma diline zenginleşmiş bir sahne dili yoktur.»

Bu olmadı gibi aktörlerimizin ancak bir ikisinde (Şehir Tiyatrosu aktörlerini kastedi-yorum) ses, nefes, diksiyon ve entonasyon terbiyesi mevcuttur. Nitekim «Firtına» temsiline İbrahim Delideniz'den gayri hiçbir aktör, bir cümleyi, başından sonuna kadar her hecenin hakkını vererek, âhenkendirme-yi beceremedi.

V. Son yıllarda aktörlerin safında durum böyle olduğu gibi, üstelik temsilin heyeti umumiyye-sini idare edecek bir rejisör de mevcut değildi. Sırf insiyakına veya tabiat vergisi kabiliyetine güvenen aktör, kendi arkadaşlarından birinin idaresi (!) altında, bir metnin altından girer üstünden çıkardı. Bu yıl temsilleri hiç değilde, bir temele, bir iç mimariye kavuştular. Piyesin aslımı bilen bir kimsa, Meinecke'nin mizanzenlerindeki maksadı takip etmekte güçlük çekmiyor. Meinecke, yazarın maksadını andığı gibi, aktörler de rejisörün istediklerini yerine getirebilir hale gelince, Şehir Dram Tiyatrosu belki, adına lâyük, bir sanat teşekkülü haline gelecektir.

VI. Aktörlerin bazıları ikinci ekibe mensup olmağı, birinci ekibi, ses tonlarına varınca ya kadarkörükörüne taklit etmek mânâsına almışlardır. Bu yüzden, rollerin birçoğunun oynanışında bir yenilik beklerken, ötekilerin birer kötü kopyası ile karşılaştık. Yalnız Jeyan Ayral'ın Ariel'i Perihan Tedi'ninkini aratmadı. Nedret Güvenç —ezel diksiyon bahsi bir yana— Miranda rolüne Samiye Hündün çok daha iyi uy-muştu. A. Palay ve Bayan Güvenç, ask sahnelerinin şaf havası diğer ekibin askerlerinden çok daha fazla verilebilir.

Aktörlerle temsilin sonunda, halkı selâmlamağı öğretilmiş için Meinecke'yi tebrik ederken tiyatro idaresine de bir şikâyetle bulunayım: İkinci ekibin programdaki rol tevziatı sahne de görülen aktörlere aymıyordu. İdare, gerek programda adı geçmeyen aktörlere, gerek seyircilerle karşı, bu ciheti tâmir etmelidir. Yoksa bu karışıklık, bu gibi işleri ciddiye alan meraklıların a-rsında, geçen gece olduğu gibi, yersiz münakaşa ve anlaşmazlıklara yol açar.

Şehir Tiyatrosuna tahsisat verildi

Şehir Tiyatrolarının bu seneki bütçelerinde dekor ve kostüme ayrılan paranın dokuz bin liradan ibaret olduğu malumdur. Bu para ile dram ve komedide sekizden on altı ve ayrıca iki de çocuk piyesi sahneye konulmasının beklediği yetmi-yormuş gibi, Eminönü Halkevinde bir de üçüncü tiyatro açılma-sı bahis mevzuu edilmisti. Bu para tabiatıyla ilk temsillerin masraflını ancak karşılayabilmiş ve tiyatro, Belediye'den 140 bin liralık bir ek tahsisat talep et-mişti. Bu talebe mukabil Şehir Meclisi Şehir Tiyatrolarına dört ay için 92 bin liralık bir tahsisat verilmesini uygun görmüş-tü. Lâkin tiyatrodaki dedikodulara göre, bu meblâğın büyük bir kısmı, bu kaynağın lüzumunu lüzumsuz yemiyen alan bazı D. P. ilere dağıtılacak ve dekor masraflarına ancak 10 küsur bin lira ayrılabilecektir. Maamafih bu tahsisat sayesinde eski Eminönü Halkevinin üçüncü bir Şehir Tiyatrosu haline getirilmesi kat'iyet kesbetmiştir. Yeni tiyatro Kasım başında açılacak ve buradâ 'elîf ve tercüme modern eserler sahneye konulacaktır.

İstanbuldaki sergiler

★ Beşiktaşta İhlamur caddesinde açtığı Küçük Galeride ressam Fethi Karakaş en yeni yağlı boya tablolarını ve gravürlerini teşhir etmektedir.

★ Beyoğludaki Maya Galerisinde Ferruh Başağın tablo ve heykelleri Pazarın başka her gün saat 14.30 dan 19 a kadar teşhir edilmektedir.

★ Halen Ankara'da bulunan Pakistanlı ressam Zeynelabidin'in eserlerinden müsteşkil bir sergi yakında İstanbul'da da açılacaktır.

GENELER GİDENLER

★ Son yılların en alaka çekici Sanat Tarihî koleksiyonunu hazırlamış olan Paristeki Skrya Yayınlarının sahiplerinden Madame Skrya, şehrimizde bulunmakta ve Skrya'nın Bizans sanatı hakkında hazırladığı bir eser için resim ve malumat toplamaktadır.

hazırlanacağını umuyor. Ankara'nın Büyük Tiyatrosunda halen, bilindiği gibi, Don'tet-tin'in «Sevda İksiri» operası ile Sofokles'in «Elektra» trajedisi münave'e ile temsil edilmek-te ve Küçük Tiyatro'da oynanan Galip Güran'ın «Ters - Yüz» piyesini de bazı teknik kusurlara rağmen, gayet başarılı bir telif olduğu söylenmektedir.

Ankara tiyatroları

Büyük Tiyatro'da Sofokles'in «Elektra» trajedisinin de temsili başlanmasıyla Devlet Tiyatrolarının bütün kolları faaliyete geçmiş bulunuyor. Anadolu Ajansı, Ankara'daki temsiller ve diğer sanat hareketleri hakkında bir bir sanat bülteni neşretmiştir. I Ekimdeki açılışların havası 10 Ekim tarihli bir bülten-de bildirilmiştir. Ajansın bu güzel teşebbüsünden bu sefer ne yazık ki faydalanamadık. Bültenlerin bundan böyle zamanında

GENERAL ALİ FUAT CEBESOY'un Hatıraları Yunan taarruzu

Erkânı Harbiye Umumiye ve Müdafai Milliye Vekâletleri sürekli meclis müzakere lerinden kendilerini kurtaramıyorlar ve bu yüzden aslı vazifeleri ile meşgul olamaz zaman bulamıyorlardı.

— 224 —

İzmit muntakasındaki Hâdis

10 Temmuzda İzmit muntakasından hiç beklemediğimiz bir hareket başgöstermişti. Bu hâdiseyi kısaca izah ettikten sonra tekrar Garp cephesine dönceğim. Yüzbaşı Fehmi Bey kumandasındaki milli tabur, kısmen Büyük Derbende ve kısmen de çuha fabrikasında bulunuyordu. Fabrikanın bazı âlet ve edevatını dahile naklettiği bir sırada, bir batarya top, ağır ve hafif makineli tüfeklerle mücehhez bir İngiliz taburu Derbende taarruza başlamıştı. Tabura bir de tayyare refakat ediyordu. Bu taarruz, evvelâ Derbenddeki bir bölü-mümüzü gafil avlamış, geriye tardederek ilerlemişti. Vaziyeti gören Yüzbaşı Fehmi Bey, eline geçirdiği bir miktar asker ile derhal İngiliz taburu karşısında iyi bir mevzi tutmuş, ateşe başlamış ve sonuna kadar sebat etmişti. Fehmi Bey bu esnada sok kolumdan yaralanmış, fakat mevzisini bırakmamıştı. Daha fazla ilerleyemeyeceğini anlayan İngiliz taburu geldiği yere çekilmek zorunda kalmıştı. 10 Temmuzdan sonra bu civarda yüz bula Rum ve Ermeni çeteleri de devamlı müsademelerle dağıtılmıştı.

Meclisin Müdahalesi

Şimdi tekrar Garp cephesine dönüyorum. Cephe kumandanlığı talim didirirken, Erkânı Harbiye Umumiye ve Milli Müdafaa Vekâletleri sürekli surette devam eden Meclis müzakerelerinden kendilerini kurtarıyorlar ve bu yüzden de aslı vazifeleri ile meşgul olamaz zaman bulamıyorlardı. Tabiatıyla yeniden teşkil edil-mekte olan ordu, onların kıymetli yardımlarından mahrum oluyordu. Bir başkumandanlığın ihdas edilmemesinden dolayı muallakatı kalan bu mü-

Konya mebusu Refik Bey

him makamın işlerine Büyük Millet Meclisi umumi müzakerelerinde müdahale lüzumunu duyuluyordu. Meclis bu müdahaleyi şüphesiz ki hüsnîniyetle yapıyordu. Fakat hiçbir vakit umumi harekâtla kumandanların idare tarzı bu gibi yüksek siyasi meclislerin umumi heyetleri muvaceshesinde müzakere ve münakaşası ile askeri harekâtın daha iyi tanzim edileceği iddia olunamazdı. Bilâkis bu müzakere tarzının ordu ve kumandanlar üzerinde fena bir tesir bırakacağı tabii görülmeliydi. Bu teknik hakikatlere tamamiyle vâkıf olan Birinci Cihan Harbinin yetiştirdiği namdar kumandanlarımızdan bazıları Meclis Reisliğinde ve Vekâletlerde bulunuyorlardı. Bu arkadaşlarımızın Meclisin bu nevi müzakere ve münakaşalarına salim bir istikamet veremedikleri günler de olmuştu.

Meclis Müzakereleri

12 Temmuz Pazartesi günü öğleden sonra Büyük Millet Meclisinin akdedtiği celsede Konya mebusu Refik (Büyük Millet Meclisi Reisi sayın Refik Koralan) Bey, on beş arkadaş ile beraber vermiş olduğu bir takrir münasebetiyle kürsüye çıkarak uzun bir nutuk söyle-

miş, müdafaa usulünü muvazene eylemiş, sonra Erkânı Harbiye Umumiye ve Müdafai Milliye Vekillerini vazifelerine yapmamış olmakla itham etmişti. Bu maksatla Meclis'in çılgın olan müzakerelerinin him kısımlarını aynen aşıyor-

Refik Bey (Konya) — defaatlî Milliye Vekâleti. Erkânı Harbiye Umumiye Vekâletleri vazifelerini yapamamıştır. Mustafa Kemal Paşa (Ankara) — ... Cümleminiz hatıradır ki, heyeti icraiye'nin harebe hususundaki nokta-i nazarını burada izah ederken, meşim ki, uzun zaman mek etmek ve bütün hissi cengâveranesini de tutabilmek için har-

gim yapacağız. Bunu söy-gim zaman kuvvetimizin ufak kütlelerden müteşkil olacağını cümleminizden biz ufağ kuvvetlerin bazı zabitler halli faaliyetine nacaktır. Bu esasen hükümet heyeti icraiye'nin vermiş olduğu bir karar ve kabul edileceği bir usul ve bir me-nazardır. Ve tabiatika-nılımsı olduğunu tebsir ederim. Bu lüzumu takdir ederim. İsa-bet de vardır. Bunu mek istiyoruz ki, Bulgar vatânı kurtarmak için bir teşkilât yapılmışlar. Biz vatânımızı kurtarmak kavi olan düşman mütem-yen ümitsiz kalacak bir suret ve kendi imtilarımızın zelzel olduğunu göstermek için böyle bir teşkilât yapmış. Binaenaleyh biz bu hareketi Almanların ve ne de Bulgarların harekâtından almış. Onların teşkilâtını bize yeye lüzum yoktur. nafi bugün itihaz etmiş olduğumuz tedbir meyan olan düşman kitasını için tedbirî askeriye almış. İğni mücadelemize devam mek için de arzettiğimiz harbi sagir teşkilâtı yapmış. fiilen teşebbüs edilmiştir. (Devamı var)

AMERİKADAN VATANA

Yazan: SARA ERTUGRUL

New - York'un büyük bir otelinde bir Türk gecesi

Fasulye, pilav, aşure yedik, memleket havalarını dinledik, oyunlarını seyrettik

Amerikanın verdiği gemileri almağa giden bahriyelilerimizin büyük bir derterleri var : Para sıkıntısı...

New - York, Ekim — Amerikan yardımından donanma-mıza verilecek olan harp gemi-lerini teslim almak üzere Tür-kiye donanmasına mensup su-bay ve erlerden müsteşkil grupların buraya geldiği ma-lumdur. Subay ve erlerimizden geçtine geçenlerde buradaki Türk Klübü tarafından bir to-planlı tertibedilmiştir. Brooklyn deneni semtte «Imperial Pala-ce» otelinde hazırlanan bu se-lantıda Türk kolonisi-ne men-sup bazı kimseler de hazır bu-lunmuşlardı.

Klüp reisi ve âzaları kıymetli misafirlerini ağırlıyabil-mek için ellerinden geleni ya-maya çalışmışlar ve denizlere has bir yemek olan fasulye, pi-lâvla aşure hazırlamışlardı.

«Imperial Palace» otelinin ka-pısından içeriye girdiğim za-man kendimi Gülcüğe herhan-gi bir bahriye toplantısında zan nettim. Subaylarımız ve erleri-miz, muhtelif masalara dağı-lmışlardı. Sağdan soldan, bur-da hasretini bir hayli duyduğumuz, güzel Türkçemizi yüksel-tiyordu. Program kısa bir söy-levle açan klüp reisi bahriye-lilere hoş geldiniz dedikten so-nra; Birleşmiş Milletler nezdin-de çalışan gazeteci arkadaşımız Sinan Korle bir konuşma yap-tı ve bir iki aya kadar memle-lete döncek olan denizcilerimizle, vatânın taşına toprağı-na, denize selâmlarını gönder-di.

O gece hakiki bir Türk gece-si yaşadık ve güzel sesli bahriyelilerimizden memleket havalarını dinledik. Karadeniz o-yunları, zeybek seyrettik.

Subay ve erlerimizde müm-kün olduğu kadar konuşmaya çalıştım. Hepsi vatana yeni ge-miler götürmekten sevinç içe-risinde olmakla beraber yaba-na atılmıyacak büyük bir der-terleri var. Parasızlık... Amerikan hükümeti subaylara büyük se-kiz dolar vermektedir. Kendi-lerine gösterilen yer, yemaya müsait olmadığı için ötele ge-mek mecburiyetinde kalmışlar. Bu sekiz dolar ancak ötele ve yiyeceğe kit kanaat yetismekte ve hattâ bazan kâfi gelmemek-tedir. Gediklere yedi dolar tahsis edilmiş. bunun iki buçuk doları yatak parası, üç buçuk doları da yiyecek parası olarak ayrılmıştır. Bu vaziyette ge-dikillerin elinde ancak günde bir dolar kalma-ktadır. F'ler i-se hemen hem'ı hiç bir şey almamaktadırlar.

Asıl mesele gemiler Ameri-kan hükümetinden teslim alı-nır alınmaz başlayacaktır. Ög-rendiğime göre, gemilere Türk bayrağı çekilmez subay ve erlere verilen gündelik ta-mamıyla kesilecek, yalnız er-leme kurruş verilecektir. Bu vaziyette herhangai bir subayın ufak bir ihtiyacını bile karşılamasına meselâ sigara almasına veya

traş olmasına imkân yoktur. millerin hareketine aşağı ri bir, bir buçuk ay kadar zaman vardır. Bu müddet zarfında bir insanın on parası ne-yi yavaşlayacağını anlayamaz.

Yemek, içmek ve yatmak me-mde olmasına rağmen gemi-insanın üç beş kuruş bir lüğe ihtiyacı olur. Diğer mesele de gemilerdeki de-ma eşyasına battaniyelerin rüzgâr kaputlarının dahil masmasıdır. Asker kendi cuyla battaniyesini getirmiş olduğu için bu hususta rahatsız. Battaniyesiz kalanlar subay-dır.

Amerikan hükümeti bize v'eddi gemilerin yanında veç donanmasına da birke-zi mi vermektedir. Hattâ me-masini aynı günde yapmış-tır. Türk subay ve erleri-ne aldıkları parayı alan ba-taniyelerine kendi hükümeti-avrica günde beş dolar tah-

Amerikada hayat şartları ne-seseydim ve buraya git-meyi olsaydım, bu sıkıyetti-fezla bulur az da olsa bahri-ye bir para ile burada ge-milerce'ini tahmin ederim. kat görüldüğü ve istitmiş-göre subay ve erlerimizden raz daha fazla paraya ihtiyacı vardır. Verilecek para meye. eellenmeye veya ali-rişe değil; mübrem ihtiyacı-sarfedilecektir.

Kuşbakışı

İkinci Sis

— Fâzil Ahmet Aykaç'ın yeni eseri —

Fâzil Ahmet Aykaç meşrutiyet devrinin en kuvvetli hicivcisi. Senelerce müddet onun esri dolu şiirleri zevkle, hayranlıkla okundu. Onun tehlil okundan hemen hiç kimse kendini kurtaramadı. Beşinci Mehmedin Çanakkale harbi münasebetiyle yazdığı veya yazdırıldığı şiire yaptığı nazire ile devrin padişahı bile tehlil etti. Zamanın şairlerinden, Abdülhak Hâmit'ten Mehmet Emin'e kadar, hepsinin şiirlerine parlak nazireler yaptı. Uzun müddet herkes Fâzil Ahmed'e hayran oldu.

Üstad Cumhuriyet devrinde şiiri ve edebiyatı bırakarak politika ile meşgul olmağa başladı. Uzun seneler kendisini Büyük Millet Meclisi azası, milletlerarası toplantılarda Türk delegesi olarak gördük. Bu suretle tekrar eline almış, muhtelif tarihlerde yazılmış şiirlerine yenilerini ilâve ederek bunları (İkinci Sis) adlı bir eserde toplamış. Fâzil Ahmet Aykaç eserine şu suretle başlıyor:

«Şu kitapta bugünün taze zevkine ikrâm edilebilecek hiç bir şey yok! Ne varsa düne, evvelki güne ve daha öteye ait. O sebepten ki nazımlarımı kendim gibi vezin tiryakisi eski dostlara ithaf ediyorum. Zaten yeni duyguların muskisi için en tabii müzrap genç şairlerin kalemi değil midir?»

Eser iki parçadır. Birinci kısımda bazı tehliller ve lâtifelerle hicivler, ikincisinde «sırtından Aruz kaftanını atamamış ve kafiye zilleri çalan sözler» vardır. Birinci kısımda en ziyade dikkatli çeken şiir «İkinci Sis» tir. Fâzil Ahmet Aykaç bu sebeple esere «İkinci Sis» adını vermiştir. Bu kısımda «Ufaktef» başlıklı şöyle bir şiir var:

Ebedi Şef demişti ki gerçek mürşit ilimdir
Fakat bence bağmesele ortadaki kıldırıldı!

Çok şükür ki lisanımız ilimden de kurtuldu
Şimdi onun makamına kaim olan «bilim» dir!

A evlâdim her işimiz bir kapanın elinde
O sebeple zaten benim gönlüm dilim dildir!

Duyduğumuz patırdımın özü güya seçimdir!
Fakat hepsi boş lakırdı, asıl dava geçimdir!

İkinci kısımda eski şairler gibi yazdığı şiirler, lâtifeler, şarkılar vardır. Rıza Tevfik'in «Bugün sana gönül vermede geldim» şiirine «İhtiyar Dedi ki» başlıklı naziresi bilhassa dikkati çekiyor.

Fâzil Ahmet Aykaç eserin başında: «Eğer vâdî kadim çeşmelerinden tamamıyla bıkamış birkaç divan meraklısı, bunlar arasında hoşya gidecek tektik mısralara rastlarsa ne âlâ!» diyor. Öyle zannediyorum ki yalnız divan meraklıları değil daha yeniler, hatâ gençler bile «Yeni Sis» te zevkle okuyacakları şiirler bulacaklardır.

Enis Tahsin Til

Dünkü kazada yaralanan hastane ye kaldırılan kadınlardan biri

Dün Aksarayda tramvaylar birbirine girdi. 50 kişi yaralı

(Başı 1 incede) muhtemel olan büyük bir faciyanın önüne geçmek için elinden gelen her şeyi yapmış da, yoktan aşağı son süratle giden tramvayı durdurmak imkânını bulamamıştır.

Bu suretle, kontrolsüz giden tramvay ilk olarak bisikletlerle aynı caddeden gitmekte olan Kadri Dökere çarparak 15-20 metre öteye fırlatılmıştır.

Bundan sonra yoluna devam ederek bu sefer de tam Valide Caminin önünde içerisindeki yolcu bulunan Mustafa Eroğlu idaresindeki 11168 plakalı taksiye çarpmıştır. Fakat bu çarpış o kadar şiddetli olmuştur ki, koca otomobil sadmenin tesiriyle bir lâstik top gibi kaldırılmış ve Valide Caminin duvarına kaşır atılmıştır.

Taksiye çarptıktan sonra da yine hızını alamayan arabası süratle durakta yolcu boşaltmakta olan 46 numaralı Harbiye — Aksaray tramvayına çarpmıştır.

Gelen tehlikenin büyüklüğünü seven 46 numaralı Harbiye — Aksaray tramvayının vatmanı Salih Hopop yolculara çabuk inmelerini söyledikten sonra kendi de arabayı bırakıp aşağı inmiştir.

Bu şiddetli sadmeye maruz kalan Harbiye — Aksaray arabası da hem oradan geçmekte olan

36026 plakalı kamyonete çarpmış, hem de önündeki 2811 yakanın numaralı vatman İsmail idaresindeki Bahçekapı — Topkapı tramvayına bindirmiştir. Bu Topkapı arabası da çarpmasının tesiriyle raydan çıkmıştır.

Bu arada, freni bozulup kazayı yapan Bahçekapı — Topkapı tramvayı, arkasındaki römork da öndeki çarptıktan sonra anca durabilmiştir.

Müteakiben hadise yerine polis yetmiş ve yaralıların hasta hanelere sevk edilmesine başlanmıştır.

Ağır yaralıları gönderdikleri hastahanelere yatırılmış hafif yaralıları ise gerekli tedavileri yapılmıştır. Haseki Hastahanesine gönderilenler şunlardır: Mümine Yoktur, Hacer Bilbasar, Kıymet Adar, Hatice Fettah, Valcin Beşdere, Hulusiye Terlikci, Nedret Adar, Dudur Düren, Bedriye Dikrirt.

Cerrahpaşa Hastahanesine gönderilen yaralıları ise şunlardır: Ali Koca, Yılmaz Tulumbacı, Hasan Çekiç, Nejat Çağla, Muharrem Sepetçiler, Mehmet Özbek, Mustafa Eroğlu, Erdoğan Harmanlı, Selâmi Çonuk, Bedros Baltazar, Bekir Çetin, Kemal Altıntop, Osman Kükük, Semsi Uluova, Kadri Dökere, Necmettin Dellorman, İlhan Emel, Hayriye Armaç, Kâzım, Leyla Kasa.

Düşüğü yazılan Dâva hakkında Bir karar

Gazetemizin Başmuharririne karşı sistematiik bir surette vuku bulan hakaret ve tecavüzlerden dolayı Büyük Doğu gazetesi mektupları aleyhine üç dâvanın açıldığı ve bunların halen Toplu Ceza mahkemesinde görülmekte bulunduğunu keşif etti, okuyucularımıza malumdur.

Büyük Doğu gazetesi 18. 9. 952 tarihli nüshasının birinci sayfasında yayımladığı «Dünkü hesaplaşma» başlıklı altındaki yazısında, «Abdurrahman Seref'in yaptığı bombardımandan sonra Yalman ve avukatı Mehmet Ali Sebük, ikinci dâvaya giremediler ve dâva düşüldü» yolunda bir cümle ilâve etmiştir.

O dâvada, sanık Abdurrahman Seref Fak, tahkikatın genişletilmesi lüzumunun ileri süren uzun bazı taleplerde bulunmuş ve bir kısım gazete koleksiyonlarını ibraz etmiştir. Avukatımız, ileri sürülen hususlara ayrı ayrı cevaplar vermiş ve sanıkların cezalandırılmasını istemiştir. Mahkeme, keşifetti müzakere etmiş ve tahkikatın genişletilmesini lüzum olmadığınca karar vererek sanığın müdafaasını yapmağa dâvet etmiştir. Sanık, müdafaasını yapmak için mühlet istemiş ve mahkeme tâlik edilmiştir.

Bundan sonra, listenin sonunda kalan bir dâvamız daha vardı. O da, Büyük Doğu mektupları aleyhine açılmıştı. O dâvanın nihai düşüldüğü ve tekrar neden dolayı eski hale getirildiği keşifetti Toplu Ceza mahkemesinin 24. 9. 952 tarih ve 52/73 sayılı kararında açıklanmıştır.

Bu karara göre, avukatımız, gene gazetemizin bir dâvasına bakmakta olan Asliye 2 neî Hu. kuk mahkemesine gitmiş ve aynı saatte Büyük Doğu'ya ait dâvanın manen cereyan ettiği Toplu Ceza mahkemesine gitmiş. Avukatımız bu kanunî mazereti Toplu Ceza mahkemesine kabul edilmiş ve düşen dâva eski hale getirilmiştir.

Ahmet Emin Yalman

Yugoslav Belediye heyeti dün geldi

Heyet başkanı Türk - Yugoslav dostluk bağlarını geliştirmek için geldiklerini söylediler

Yugoslav belediye heyeti Yeşilköyde.

Belgrat, Zagreb, Üsküp halk komiteleri başkanlarından mürekkep Yugoslav Belediye heyetleri reisleri dün gece uçakla şehrimize gelmişlerdir. Misafirler Yeşilköy havalanında Vali ve Belediye Reisi, Şehir meclisi başkan vekilleri, Emniyet müdürü, Belediye reis muavinleri, Yugoslav konsolos ve konsolosluk erkânı, Belediye ve basın mensuplarıyla ilgili müesseseler ve zevat tarafından karşılanmışlardır.

Heyet adına Belgrat Belediye başkanı şu beyanatta bulunmuştur:

«Belgrat, Üsküp, Zagreb şehirleri halkının selamlarını İstanbul Valisine ve İstanbul halkına bildirmekle bahtiyarım.

Biz buraya sadece İstanbul Valisinin ziyaretini iade ve mevcut olan dostluk bağlarını geliştirmek için gelmiş bulunuyoruz. Şehirlerimiz arasındaki yakınlaşma ve tanışma iki memleket arasındaki yakınlaşmayı da arttıracaktır.»

Bugün Başbakanın gazeteci heyetine verdiği samimi öğle yemeğinde güzel bir tesadüfle U. lusu muharrirleri A. Şükrü Esmer Menderesin sağında yer almıştır.

Bu ziyafette günün mevzularından ve memleket işlerinden semai bir hava içinde bahsedilmişti.

Atlantik Paktında ortak olma müz ve kilit mevkilerde mesuliyet ve mükellefiyetler taşıma

«Londra görüşmeleri çok ümit vericidir» (Başı 1 incede) Yazılı beyanatta ise Eden sunları söylemiştir:

«Başbakan ve ben bu hafta Türkiye Başbakanı ve Dışişleri Bakanını yaptıkları ziyarette verdikleri fırsattan dolayı son derece memnunuz.

İki memleketimiz arasındaki bağları sağlam ve samimi olduğumuz gibi, barış uğrunda daha bir lükte çok çalışmamız gerekecektir.

Ben şahsen iki memleketimiz arasındaki an'anevi dostluğa daha inanıyorum. Hatâ siyasi hayatında yaptığım ilk konuşmalarından birinin İngilizlerle Türkiye arasındaki anlaşmanın harareti müdafaalarından birini teşkil ettiğini hatırladığıma memnun oluyorum.

Atlantik Paktında ortak olma müz ve kilit mevkilerde mesuliyet ve mükellefiyetler taşıma

İst. As. Dairesi Bşk. dan :

Fatih As. Subesinde kayıtlı malûl subay, er ve şehit yetimlerine 952 yılı bütün ikramiyesi yoklamalarına 1/10/952 tarihinde başlanacak ve 15/11/952 tarihine kadar devam ettirilecektir. İlgililerin belgelerinde birlikte As. Şubesine müracaatları.

(3776 — 16486)

150 bin liralık afyon yakalandı

İstanbulda hazırlanıp Ankarada yapılan basında kaçakçılar polise hücum ettiler

Bundan bir müddet önce Emniyet Genel Müdürü ve Ankara Valisi Kemal Aygün gazetemize verdiği beyanatta, eroinele mücadele etmek için, «Önce afyon satışı sıkı bir kontrol altına almak lazımdır» demişti.

Uzun zamandanberi Türkiye'deki eroine imalcilerinin ham maddesi afyonu tedarik eden, fakat bir türlü yakalanamayan Zilel Seyfi Özmen suçüstü yakalanmıştır. Bir hayli mücadeleli geçen baskının tafsilâtı şöyledir:

İstanbulda eroine imalcileri ile temasta olduğu tespit edilen Seyfi ile, kıyafet değiştiren bir polis, ahbab olmuştur. Kendisine Adanalı bir afyon kaçakçısı süsü veren polis memuru Pera Palas Otelinde ikâmet etmeğe başlamış ve Sabri isiminde bir komisyoncu vasıtasıyla afyon ihtiyacı olduğunu Seyfiye bildirmiştir. Seyfi, kilos 60 liradan 500 kilo afyon verebileceğini söyleyince, polis memuru pazarlığa girişmiş ve fiyatı 35 liraya indirmiştir.

Şeyfinin bu malları Ankarada teslim edeceğini söylemesi üzerine; İstanbuldan sivil memurlar da Ankaraya hareket etmişlerdir. Ankara Valisi Kemal Aygün orada da hususî bir ekip teşkil ederek, afyonlar tarlada, saatte üçkara teslim edilenler bir basını yapılmıştır. 500 kilo afyonu kamyonla getiren Seyfi Özmen, oğlu Nurettin Özmen, Hasan Kars, Sami Ayteniz ve Nihat isimindeki kaçakçılar polislerle karşı gelmek istemiş, silah çekmişlerdir. Neticede kaçakçılar yakalanmış, afyonlar ele geçirilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir. Afyonların değeri 150 bin liradır.

Kaza yerinde Görülenler

(Başı 1 incede)

deta hastahane koridorlarına çe virmişti. İş dönüşü olduğu için tramvayların en kalabalık, tikim tikim dolu bulunduğuna saate rastlamasına rağmen, çok şükür ki, hafif geçen, kazada hafifler daha fazla olmak üzere 50 kadar yaralı vardı. Bunların ekserisine ayak tedavisi yapılmış ve evlerine gönderilmişti...

Karakolun, Aksaray karakolunun durumu ise bambaşka bir âlem, sanki ana - baba günüyü Dört bir tarafa konuşan kadın, erkek, çocuk, evlere dönmeyen oğulları, Anne veya babalarını arıyorlar «Falan ca var mı?» diye polislerle muttasıl isim soruyorlardı...

Kaza mahalline kısa bir zaman içinde İstanbul Elektrik Tramvay Umum Müdürü Kâmuran Görün, Emniyet Müdür Muavini Mehmet Ali Alpars geldiler. Yanlarındaki mütehassıs memurları birliktelik tramvayların durumu gözden geçirildi...

Yaralıların en kısa bir zaman içinde Haseki, Cerrahpaşa ve Guraba Hastahanelerine nakledildiği için, can kaygusu ile ekserisi çantalarını, paketlerini, olduğu gibi bırakmışlardı. Hatâ mantosunu, ayakkabısını, birtakım çorapla hastahaneye gidenler pek çoktu.

Fakat, ilk tedavileri yapılır ya pılmaz, «Mal canın yongasıdır» derler. «Param, mantım, ayakkabımı» diye karakola koşuyorlardı.

Vatman ne diyor? Kazaya sebebiyet veren tramvayın, vatmanı Ali Koca da yaralıları arasındaydı. Buna rağmen, hastahaneden çıkarak gelen Ali Kocanın sesi kısılmış, konuşmıyordu. Yüzü, gözü sarı o larak; hadiseyi şu şekilde anlatırdı:

«Yeşiltulumbada durduktan sonra, Aksaray doğru indiyordum. Duraktan 5 metre ayrıldım ki, elektrik frenini kontrol ettim tutmadı. Araba hızlandı. El frenine bastım, o da tutmadı. O sırada önüme çıkan bisiklete, otomobile çarpmışım. Ve ağır yaralanmışım, başka bir şey hatırlamıyordum.

Hadiseye Savet Muavinlerinin Fikret Davas elkoymuştur. Kaza mahallinde tetkikler yapılmaktadır. Bugün de ehliuvuk trafikinden keşif yapılacak kazada, vatmanın bir kusuru olup olmadığı tesbit edilecektir.

Kraliçe dün Menderes ve Köprülü'yü Kabul etti

(Başı 1 incede)

refakat eden altı Türk gazetecisi, en, Claridge otelinde bir öğle yemeği vermişlerdir.

Misafirleri arasında Türkiye büyük elçiliği basın atasesi Nejad Sönmec de bulunmuştur.

Menderesle Köprülü Avam Kamarasında Başbakan Adnan Menderesle Dış İşleri Bakanı Profesör Fuat Köprülü öğleden sonra, Avam Kamarasına giderek mümtaz ziyaretilere mahsus galeriden, İngiliz Dış İşleri Bakanı Eden'in İngiliz - İran petrol ihtilafına dair beyanatını dinlemişlerdir.

Türk devlet adamları daha sonra, Avam Kamarası başkanı William Morrison ile birlikte çay içmişlerdir.

Churchill ziyafet verdi İngiliz Başbakanı Churchill bu gece Türkiye Başbakanı Adnan Menderes ve Dış İşleri Bakanı Profesör Fuat Köprülü şerefine ziyafet vermiştir.

A. Eden Türk gazetecileriyle görüştü Dış İşleri Bakanı Anthony

BAŞMAKALEDEN DEVAM

Makbul Tutulmayanlar

(Başı 1 incede)

detli bir vazifede resmi yol tahlifine cebinden eklediği paralar, evinin nafakası kalmasına ve bir hayli sıkıntı çekmesine sebep olmuştur.

Her nevi işletme faaliyetinde en mühim unsur insanıdır. Becerikli, bilgili, fedakâr, feragatli bir insan; bir lira ile iki liralık iş çıkarır. Para, zaman, emek israfına mâni olur, kitaba uygun, fakat maslahata aykırı nice hatâları ve ihmalleri öler. Öyle olduğu halde bizde çalışanla çalışmayan, verimli hizmet edenle ihmalle ve hatâlara sebep olan birbirinden ayrılmaz. Feragatli insan; makbul tutulduğu ve takdir edildiği hiçbir suretle belirlenmez. İzzetnefs sahib olduğu ve etek öpmeyi bilmediği için aksine olarak sadirden kadire uğrar, hattâ umumi çalışmaların âhengini, fazla gayret yüzünden bozduğu için vâzıl dereceyi ve ondan aşımın temsil edenlerin başkısı altına düşer, ezilir, feragatli çalıştığına, çalışacağına pısman edilir.

Bu memleketin bütün geriliği, iyi insanların desteklenerek yerde edilmesi yüzündendir. Sâ lâmet ve terakki yolunu da, her şeyden evvel iyi insana kıymet vermek, onu aramak, bulmak, cüssesine göre mesuliyet emanet etmek suretiyle sağlama bağlayabilmiz.

Ahmet Emin YALMAN

Stalin tahrikâta Başladı

(Başı 1 incede)

Nutkunda sık sık «kardeş partilere tâbirini kullanarak bununla dış memleketlerdeki komünist partilerini kasteden Stalin sözlerine söyle devam etmiştir:

«Eskiye nazaran şimdi vaziyet çok değişmiştir. Çin ve Kore'den Çekoslovakya ile Macaristana kadar yeni mücadele ekipleri teşkilâtlandırılmış ve sağlam bir şekilde kurulmuştur.

Partimiz için mücadele daha kolaylaşmış ve çalışma eskiye kıyasen daha ne'şeli bir hal almıştır.»

Prof. M. Eligün, Dün toprağa Verildi

(Başı 1 incede)

Diger taraftan da son olarak; maktûl, katilı tanyan bazı kimseler ile, Profesörün en yakın akrabalarının kıymetli romanı ve muharrir Refik Halit Karayın da Sâvclikâ ifadeleri a lammıştır.

Cinayete ismi karışan İhsan isimindeki kadın, bilindiği gibi; Refik Halit Karayın yanında es kiden bulunmuştur.

Yanış haberler Savcılığın bildirdiğine göre, bazı gazetelerde bu cinayete siyasi bir mâna veren haberler çıkmıştır. Savcılık, bunları ihbar telâkki ederek, harekete geçmiştir.

Profesörün cenazesi merasimle kaldırıldı Profesör Muhittin Etingünün cenazesi dün aliesi mensupları ve arkadaşları ile talebelerinin teessür ve gözyaşları arasında kaldırılmıştır.

Taşkışlanın giriş holünde saat 10 da yapılan merasimde konuşan Teknik Üniversite Rektörü Prof. Emin Onat, Makine Fakültesi Dekanı Fikret Narter, merhumun 35 senelik arkadaşı Albay Adnan Kenar ve Talebe Birliğinin bir gene, Profesör Muhittin Etingünün vefatı ile duyulan büyük üzüntüyü belirtmişlerdir.

Merhumun naşı, Taşkışladan Teknik Üniversiteye getirilerek, buraya yapılan kanı bir vakfeden sonra Beyazat Camiline nakledilerek, öğleyi müteakip cenaze namazı kılınarak sonradı Edirnekapı Şehitliğindeki ebedi istirahatgâhına tevdi edilmiştir.

Balıkesirde iki Cinayet ve bir Yol kesme (Başı 1 incede)

Mehmet Alanı bundan bir müddet önce öldürmek maksadıyla zehirlendiği ve bilâhare kurutıldığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Günenin Sarıköy bucağından göçebelerden 17 yaşında Hasan Karatay, aynı yaşta bulunan arkadaşı Asir Kekilli tabanca ve bıçakla yaralı olarak öldürülmüştür.

Diger taraftan Konakpın bucağından Közdere Günen köyünden 17 yaşında Tevfik, silâhı olarak Şmmanın Karacatâs köyünden Ahmet Kurt, arkadaşları Mehmet Yamanın yolunu kesmiş, tehdit ederek bunları soymuş ve hadiseyi müteakip firar etmiştir. Yakalanın sanık bugün şehrimizde sorgusunu müteakip tevkif edilmiştir.

Eden, Türk gazetecilerinin Dış İşleri Bakanlığında kabul ederek, Türkiye ile İngiltere arasındaki münaasebetlerin daha da sıklaşacağı ümidini ızhâr etmiştir.

Bir kadın Beraber yaşadığı Erkeği vurdu

Husret Muhabirimizden

Ankara, 15 — Dün gece Bahçeli evlerde senelerdenberi beraber yaşadığı erkeği Belçikalı bir kadın tabanca ile vurmuştur. Bahçeli evler yedinci cadde 24 numaralı evde oturan İş Bankası Kambiyo şefi Nihat Bayramoğlu, bundan dört sene evvel evlenmek vâdi ile Belçikalı İvano Tibasari memleketimize gelmiştir. Aradan uzun müddet geçmesine rağmen Nihadın evlenmek vâdini tutmaması kadınınla erkek arasında zaman zaman münakaşalara sebep olmuştur. Nihayet dün gece 11.30 sıralarında yine bu mevzu münakaşaya kaşır edilmiş, Nihat İvano ile evlenmediği kat'i surette reddetmiştir. Bundan fers halde sinirlenen Belçikalı kadın komodin de sakladığı tabancasını alarak Nihat Bayramoğlunun üzerine iki el ates etmiştir. Kurşundan biri Nihadın karnına, diğeri de sırtına isabet etmiştir. Yaralı hastahane kaldırılmış, kadın tevkif edilmiştir.

SPOR

Ahmet Şevket dün Amerikaya gitti

Milli güreşçimiz Üniversitede hem tahsiline devam edecek ve hem de antenörlük yapacak

Milli güreşçilerimizden Türkiye Greko - Romen şampiyonu 67 kiloda Ahmet Senol ziraat ve beden terbiyesi tahsilleri yapmak üzere, Amerikaya mütevaccihen dün Lindenwood Victory gemisi ile hareket etmiştir.

Bundan iki sene önce Amerika Birleşik Devletleri İndiana eyaleti Purdue Üniversitesi, Türk Güreş Federasyonu müraacaat ederek, iki Türk güreşçisini beynümimel burstan faydalanarak, okutmak istemiştir. Ahmet Senol da iki yıl evvel gitmek istemiş, fakat İngilizceyi bilmediğinden, kendisine müsaade verilmemiştir. Sekiz ayda İngilizceyi öğrenen Senol nihayet müsaadeyi almış ve dün yola çıkmıştır.

Diger taraftan güreşçimiz Amerikada tahsil etmekle kalmayıp, Amerikalılara serbest ve Greko - Romen güreşte Türk stilini öretecektir.

Bu hafta yapılacak lig maçları Profesyonel ve amatör lig maçlarına cumartesi ve pazar günleri devam edilecektir. Bu hafta yapılacak maçların fikstürü aşağıdadır:

CUMARTESİ

Dolmabahçe stadında: 15.00 Fenerbahçe - İst.Spor (P)

Seref stadında: 13.00 Galatasaray - Adalet (A)

15.00 Galatasaray - Adalet (P)

Fenerbahçe stadında: 13.30 Hİlal - Galata

15.15 Ortaköy - Alemdar

Vefa stadında: 13.30 E. T. T. - A. Hisar

15.15 Demirspor - Süleymaniye

PAZAR

Dolmabahçe stadında: 15.00 B. J. K. - Vefa

Seref stadında: 11.00 B. J. K. - Deftardar (A)

15.00 B. Spor - Emniyet (P)

Fenerbahçe stadında: 10.30 Unkapanı - Anadolu

13.00 Beykoz - Kasımpaşa (A)

15.00 Beykoz - Kasımpaşa (P)

Vefa stadında: 10.30 Karagörmük - Davutpaşa

12.30 Eyüp - Topkapı

14.30 Sanyer - Halic

Bölge Müdürlüğünün yapacağı tamim

Beden Terbiyesi Bölge müdürü 1080 bugünlerde bütün kılıplere bir tamim göndererek, müsabakaların cereyanını aksatacak hareketlerde bulunan idarecilerle, kasden favul yapan, kavgâ eden, hakemini, vazifesini yapmasında mâni olan oyuncuları şir'atle cezalandırılacaklarını bildirecek, müsabakaların selâmeti bakımından bu gibi üzültü hareketlere tevessül edilmemesini isteyecektir.

Diger taraftan Bölge müdürlüğü, lig maçları sonunda her küme ve gruptan bütün maçların hic ceza ve ihbar almadan yapan kılıplere birer Centimlenlik kupası vermeği kararlaştırmıştır.

Hangi fakülte için imtihan Yapılacak? Birkaç gün öncesine kadar üniversitenin muhtelif fakülteleri ne kaydedilenler, alınacak olan miktardan onda birini geçmiyor ve müraacaat edenlerin olduğu gibi doğrudan doğruya alınacağı, test usulünün tatbik edilemeyeceği tahmin ediliyordu.

Evvelki gün ve dün kayıtlar birdenberi süratlenmiş, müraacaat edenler, alınacak miktardan üsüne çıkmıştır.

Bu vaziyet karşısında yalnız Edebiyat, İktisat ve Fen Fakültelerinde test usulü tatbik edilmeyecektir. Edebiyat Fakültesine alınacak talebe miktârı tahdit edilmediği halde müraacaat edenler 152 yi geçmiştir. İktisat Fakültesinin alacağı 500 talebe ve karşılık 101 talebe müraacaat etmiş; Fen Fakültesine alınacak 650 öğrenciyi mukabil 38 kişi müraacaata bulunmuştur.

Kayıtlar dün akşam 17 de sona ermiştir. Derlere 1 kasımdan itibaren başlanacaktır.

Ne İsterseniz (What You Will) Komedi 2 Bölüm Vazao: V. Shakespear Çeviren: Orhan Burhan Sahnec ve koran: Mehriban Eringül Çarşamba dan başka her akşam saat 21 de Çarşamba, pazar matine saat 14 de Telefon: 40274

Yeni Ses Operetier Akismet 21 n Vazualar Alfes Operet 3 Perde Çarşamba halkı Cumartesi talebe ve tenizlâhi ve Pazar günü

Matineler 15 de Tel: 49369

KUCUK SAHNE

Yeni Ses Operetier Akismet 21 n Vazualar Alfes Operet 3 Perde Çarşamba halkı Cumartesi talebe ve tenizlâhi ve Pazar günü

Matineler 15 de Tel: 49369

KUCUK SAHNE

Yeni Ses Operetier Akismet 21 n Vazualar Alfes Operet 3 Perde Çarşamba halkı Cumartesi talebe ve tenizlâhi ve Pazar günü

Matineler 15 de Tel: 49369

KUCUK SAHNE

Yeni Ses Operetier Akismet 21 n Vazualar Alfes Operet 3 Perde Çarşamba halkı Cumartesi talebe ve tenizlâhi ve Pazar günü

Matineler 15 de Tel: 49369

K

İstanbul'da bir Fransız moda heyeti geliyor

Heyet ticarî maksat takip etmediği için gösterilecek eşya satılmıyacaktır

Bundan birkaç ay önce Ankara'da Fransız Dışişleri müsteşarı M. Schuman ile Türk devlet adamı arasında imzalanan Kültür Anlaşması gereğince Türkiye ile Fransa arasındaki kültürel münasebetlerinin gelişmesi için bu sene bir çalışma programı hazırlanmıştır. Önümüzdeki aylarda Paris'te açılacak olan Türk Sanat Sergisinin hazırlıkları devam ederken; Fransanın en meşhur giyim ve moda müesseselerinden biri olan Maggy Rouff müessesesi de Türkiye'ye büyük bir turne tertip etmiştir.

Fransız hükümetinin teşvik ve yardımı ile yapılan bu seyahatte son senelerde Türkiye'de azaldığı müşahade edilen Fransız modasını yeniden kuvvetlendirmek gayesi takip edilmektedir. Amerikan kadın modasının Türkiye'de gittikçe büyük bir rağbet kazandığını gören Fransızlar, Türkiye'deki eski tesirlerini yeniden temin etmek için böyle bir moda gösterisi yapmaya karar vermişlerdir.

Önümüzdeki ayın ilk günlerinde İstanbul'da gelecek olan moda heyeti İstanbul ve Ankara'da iki

şer büyük defile tertip edecek ve bu defilelere başta Cumhurbaşkanı ve Başbakan olmak üzere; memleketin tanınmış şahsiyetleri ve basın temsilcileri de vet edileceklerdir. Bu gösterilerde ticarî bir gaye takip edilmediği için satış da yapılmıyacaktır.

Türkiye'ye gelecek olan heyet Maggy Rouff müessesesi müdürü Madam Howald de Saint-Jean'ın başkanlığında bir idare komitesi ile Avrupalıların en tanınmış 6 mankeninden müteşkil olacaktır. Bu mankenlerin her biri Paris'te güzellikleriyle şöret yapmış kimselerdir.

Defilelerde teşhir edilecek eşyaların hepsi Fransız kadınının hakiki giyim tarzını bütün zarafet ve tazelik içinde gösteren ve şimdiye kadar hiçbir yerde gösterilmemiş en son modeller olacaktır. Türkiye'ye gönderilecek modeller arasında muhtelif cins kürkleri, tayyörleri, ansambllar, tuvaletler, kokteyl ropları, rob dö suarlar ve gelin elbiseleri ile şapka, çanta, eldiven ve mücevherler bulunacaktır.

Günün yazısı :

1951 - 52 mali yılının muvakkat netileri

(Başı 2 ncide)

masraf vardır. Hükümetin masraf fazlasını karşılamak için ancak 60 milyon liralık bir iç istikraz aktetmiş olmasına bakarak masraf bakiyesini de ancak 60 milyon lira diye tahmin ederek açık; yukarıki rakam ile birlikte 244,7 milyon liraya baliğ oluyor, demek lazım gelir.

*

Şu kadar ki, açık bu kadarla sona ermez. Bütçede samimilik kaidesine yanaşmak bir türlü elimizden gelmediği için biz umumî bütçenin açıklarından mühim bir kısmını başka taraflara yoneltiriz. 1951 bütçesi bağlanırken de böyle hareket edilmiş ve açıklardan 118 milyon liralık mülahak bütçelere kaydırılmıştı. Mâlî yıl sonunda bu açıklar o miktarda baliğ olmasalar da ne hadler dahilinde karar kıldılar?.. He-nüz elimizde arkası alınmış ve negredilmiş hesaplar olmadığı için bu hususta rakam veremeyeceğiz.

Sonra, karşılığı harici yardım lardan temin edilip; bütçe muhammenatı arasına sokulmayan göçmen (muhacir) masrafları vardır. Mikdarı malûm değildir. Bu mikdar da açığa ilâve edilmek lâzımdır. Daha sonra ihtiyacı yine bütçe haricine kaydırılarak idare edilen Toprak Mahsulleri Ofisine Merkez Bankası membalarından tesis sermayesi ve daimi işletme sermayesi temin edilmektedir. Bu sermayeler hakkında da kat'î rakamlar tesbit edip vermek kolay değildir.

Daha başkaca şeker şirketi ve mümasil teşekküllere yine ya tesis veya uzun vadeli işletme sermayesi tedarik etmek yolunda ancak ve ancak bütçeden temin edilmesi lâzım paraların bilvasıta Merkez Bankası membalarından kaydırılması yüzünden mütekevvîn açıkları da ayrıca hesaba katmak ıktiza eder.

İktidar partisi, mecliste bu mevzulara temas etmekten kendini vareste tuttukca, memleket irfanı namına üniversitemiz devlet hesapları diye bir meselenin vücudundan haberdar görünmek istemediği ve nihayet bir seçmenler (müntehipler) bizzat milletvekillerimizden bu hesapları arayıp soruya kıymet vermedikçe, Türkiye devletinin bütçeleri açığı ya da fazlasını, Hesabı Kat'î Kanunu adı altında ortaya çıkarılan vesikalar dahi göstermeyecek ve gösteremeyecektir.

Namık Zeki ARAL

KAYIP EVRAK

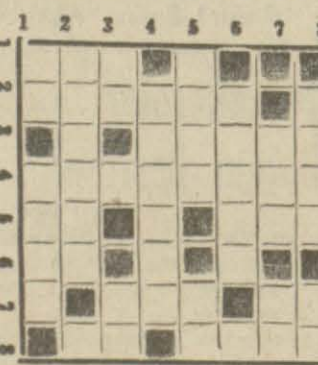
T. C. Merkez Bankasından aldığımız 30 nisan 1952 tarihli 292.11 dolar, 825.26 liralık gümrük imar mektubunu kaybettik. Yenisi-ni alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur. ATAÇERİ Soysal Han N. 15. Yenisehir-Ankara

LEVEND' de

Amerikalı bir bay için müteber bir aile nezdinde mobilyalı ve banyolu bir oda kiraltılır.

Levend'e C. Y. Zeren sokak 9. No. ya müracaat.

BULMACA

Soldan Sağa: 1 — Bir sayı. 2 — Avrupa memleketlerinden birinin başşehri. 3 — Bu haline gelme. 4 — Vakit geçirmek için meşgul etmek. 5 — Bir nota; Tashih için devlet. 6 — Hububat tozu. 7 — Bir edat; Bir musiki isareti. 8 — Kısa zaman; Erkek keçi. Yukarıdan Aşağıya: 1 — Villâyet; Bir yakıt. 2 — Baharattan biri. 3 — Nisane; Ayı ruvası. 4 — Seha Melikisi. 5 — Bir fırtına; Bir besi maddesi. 6 — Bir kadın adı. 7 — Donuk; İläve. 8 — Kabul sözü; Bir tavla sayısı.

DÜNYA BULMACANIN HALLİ
Soldan Sağa: 1 — Meşkenet. 2 — Leva. 3 — Remk. 4 — Laf; Er. 5 — Yen; Ak. 6 — Santur. 7 — Mısır. 8 — Ek; En. Yukarıdan Aşağıya: 1 — Mor; Saf. 2 — Ya. 3 — Seşleme. 4 — Mantık. 5 — Elif; Us. 6 — Ne; Arı. 7 — Ev; El; Re. 8 — Tahran.

16 Ekim 1952 — Perşembe İSTANBUL
12.57 Açılış ve program 13.00 Haberler 13.15 Türküler (Pl.) 13.30 Dans müziği 13.45 Şarkılar Okuyanlar İsmet Alpazsan ve Nürten Süreşan 14.20 Öğe konseri (Pl.) 14.45 Şarkılar (Pl.) 15.00 Kapanış.

18.00 Açılış ve dans müziği (Pl.) 18.20 Piyano ile caz parçaları 18.30 Memleket havaları 19.00 Haberler 19.15 Dans müziği 19.35 Konuşma, 19.45 Şarkılar Okuyan Neval Rıza Akşan 20.15 Radyo gazetesi 20.30 Kısa şehir haberleri 20.35 Haftanın operası (Pl.) 21.10 Üniversite korosu 21.50 Eserler arasında 22.00 Şarkılar okuyan Safiye Ayla 22.30 Gitar topluluğu 22.45 Haberler 23.00 Kanbıyo - Borsa ve programlar 23.07 Karşıko hafif şarkılar (Pl.) 23.30 Dans ve caz müziği (Pl.) 24.00 Kapanış.

ANKARA
7.28 Açılış ve program 7.50 M. S. Ayarı 7.51 Hafif parçalar (Pl.) 7.45 Haberler 8.00 Türküler (Pl.) 8.28 Hava raporu 8.50 Müzik (Pl.) 9.00 Günü-nün programı ve kapanış.

12.15 - 13.30 Asker saati: 12.15 Memleketten selâm, 12.20 Memlekete selâm, 12.30 Türk kahramanlığı 12.45 Saz eserleri 13.00 M. S. Ayarı ve haberleri, 13.15 Müzik (Pl.) 13.30 Öğe gazetesi 13.45 Hafif şarkılar (Pl.) 14.00 Hava raporu, Akşam programı ve kapanış.

16.58 Açılış program ve M. S. Ayarı 17.00 Şarkılar Okuyanlar Neval Folya Fikret Uğurlu, 17.30 Serbest saat 17.45 Saz eserleri ve şarkılar 18.20 Konuşma 18.30 İnceşaz 19.00 M. S. Ayarı ve haberleri 19.15 Tarihîten bir yaprak 19.20 Türküler 19.45 Radyo ile İstisna 20.00 Müzik (Pl.) 20.15 Radyo gazetesi 20.30 Şarkılar 21.00 Konuşma 21.15 Müzik (Pl.) 21.30 Hızlıyavaş 21.45 Müzik (Pl.) 22.00 Konuşma 22.15 Müzik (Pl.) 22.45 M. S. Ayarı ve haberleri 23.00 Konuşma 23.05 Program ve kapanış.

İZMİR
14.55 Açılış ve program, 15.00 Dans ve caz müziği (Pl.) 15.30 Şarkılar 16.00 Saz eserleri 16.15 Yurt türkileri (Pl.) 16.45 Sen parçaları (Pl.) 17.00 Oyun havaları 17.15 Konuşma, 17.25 Serbest saat 17.30 İnceşaz 18.15 Büyük sanatkarlar (Pl.) 18.30 Mandolin grü bu 19.00 Haberler 19.15 Şarkılar 19.45 Konuşma 19.55 Piyano soloları 20.15 Radyo gazetesi 20.50 Yurt türkileri 21.00 Karşıko Şarkılar 21.30 Borsa haberleri, Program ve kapanış.

BİR TAŞLA İKİ KUŞ

EN İYİ, EN UCUZ
ÇAPAMARKA KURULUŞU 1915

BORSA

İst. Borsasının 15.10.1952 fiyatları

	Açılış	Kapanış
1 Sterlin	790.50	791
100 Dolar	280.50	280.30
100 Fransız Fransı	0.50	0.50
100 Liral	44.80	44.80
100 İsviçre fransı	64.03	64.03
100 Florin	73.03.40	73.03.40
100 Belçika fransı	560	5.50
100 Drahm	1.876	1.876
100 Çekoslovak kur.	5.50	5.50
100 İsvet Kur.	54.12.50	54.12.50

ESHAM VE TAHVİLÂT

% 7 FAİZLİ TAHVİLLER

Sivas - Erzurum I	21.00
Sivas - Erzurum 2 - 7	22.50
1941 Demiryolu I	21.40
1941 Demiryolu II	23.95
1942 Demiryolu III	23.58
MİHİ Müdafaa I	23.15
MİHİ Müdafaa II	23.85
MİHİ Müdafaa III	24.15
MİHİ Müdafaa IV	24.35
Ziraat Bankası I	22.30
1952 Ziraat B. II	112.50

% 6 FAİZLİ TAHVİLLER

1941 Demiryolu	111.00
Kalkınma I	111.30
Kalkınma II	111.30
Kalkınma III	111.30
1948 İstikrarı I	111.30
1948 İstikrarı II	111.30
1949 İstikrarı	110.00

% 5 FAİZLİ TAHVİLLER

Erzani	27.00
İkramiyeli M. Müdafaa	23.50
İkramiyeli 1941 D. Yolu	111.00
1951 Tahvil	105.50
1952 Ziraat Bankası III	101.70
1952 Ziraat B. IV	101.20

% 4.5 FAİZLİ TAHVİLLER

1949 Tahvil	103.00
-------------	--------

BANK HİSSELERİ

Merkez Bank.	250.00
İş Bankası N.	85.70
Yapı Kredi B.	12.70
T. Ticaret B.	510
Arslan cimento	33.00
Sark Degirmanları	26.60
Osmalı B.	72.00
Obligasyon And	143.50
% 50 hisse And.	82.00

PARİS BORSASI ALTIN FİYATI

(1) Kilo altın	498.000 Fr.
(1) Dolar	398 Fr.

SERBEST PİYASADA DÖVİZLER

Sterlin London	11.50—11.65
Sterlin efektif	10.50—10.65
Dolar	440—442
Dolar efektif	442—443
Dolar N. Y.	446—447
İsviçre Fr.	104—104.50

SARRAFLARDA ALTIN

Reyat	45.15
İngiliz	51.10
Gulden	37.35
Kulce	57.8

Bu Fiyatlar (D.H.A.) Ajansı tarafından saat 17 de tesbit edilmiştir.

HER NEVİ OTOTİPİ-TİRE VE RENKLİ KLİŞE İÇİN

VATAN

KLİŞE ATÖLYESİNE MÜRACAAT EDİNİZ !..

Telefon = 24207 Klîşe Servisi

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ
İstanbul Deposu Müdürlüğünden:

Derneğimiz Aşacakları ihtiyacı olarak aşağıda cins, miktar ve muvakkat, teminatları yazılı 7 kalem muhtelif gıda maddesi kapalı zarfla 22.10.1952 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 de eksiltmeye çıkarılmıştır. İsteklilerin eksiltme günü saat 12 ye kadar muvakkat teminatlarını yatırarak teminat makbuzumuzla kapalı zarflarını ve mühürlü nümunelerini Yenipostahane karşısı Mimar Vedat caddesinde kâin Kızılay Hanı Birinci katta Depomuz Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilân olunur.

Derneğimiz arttırma, eksiltme kanununa tâbi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta tahamen serbesttir.

Cinsi	Ton	Muhammen	Muhammen	% 7.5
		Fiyatı	kiymeti teminatı	
		Kuruş	Lira Krs.	Lira Krs.
Makarna	10	60	6000.—	450.—
Nohut	9	45	4050.—	304.—
Yeşil Mercimek	10	45	4500.—	338.—
Fasulye	11	60	6600.—	495.—
Patates	37	23	8510.—	638.—
Rafine pamuk yağı	12	155	18600.—	1395.—
Salça	1,5	60	900.—	68.—

İmtiyaz sahibi: SİNAN KORLE
Bu sayda yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul müdür:
MELİH YENER
(VATAN) Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — İstanbul
VATAN MATBAASI

ROYAL

EN İYİSİDİR

Yıllar UZUN Yıllar DAYANIR

Air Ride
Arabanızı sarımsız ve daha rahat sürmeniz için imâl edilen alçak taşıyıklı bu lastik, az taşıyıkla fazla hava temin etmek suretiyle tümsekleri adeta yutar. Air Ride'nin sürerken... iç lastiğini de kontrol ediniz! İçabında, güvenebileceğiniz U. S. ROYAL ile değiştiriniz.

ROYAL

İLİM YOLU İLE HİZMET

Türkiyede Umum Satış Yeri: **MOTÖR LIMITED ŞTİ.**
Taksim, Doğu Palas altında — Telefon: 82204 - 82205 — Telgraf: MOLİM - İSTANBUL
Ankara ve Eskişehir'de: **KOÇ TİCARET T. A. Ş.**

STAR
Oyulmuştur
HOLLOW GROUND

Büyük Toptancı Ve Sanayici
Müşterilerimizin Dikkatine.

Yakın alâkalarını gördüğümüz sayın müşterilerimizin mevsiminde istifadelelerini sağlamak maksadıyla 13.10.1952 pazartesi sabahından itibaren Kamgarn Yün ipliklerinin beher kilosunda bir lira ve kroşe ipliklerinin de beher kilosunda elli kuruş tenzilat yapılmıştır.

Ahırlarımızın bu tenzilatlı satışlardan faydalanmalarını tavsiye ederiz.

SÜMERBANK
ALIM VE SATIM MÜESSESESİ

Y. Mühendis, Mühendis veya Y. Mimar Aranıyor

İzmit As. İnşaat ve Emlâk Md. ne 625 lira aylık ücretli askerliğini yapmış bir Y. Mühendis veya İnş. Mühendisi bulunmadığı takdirde Y. Mimar alınacaktır. Taliplerin aşağıda yazılı belgelerle 20/Ekim/952 gününe kadar İzmit As. İnşaat ve Emlâk Md. ne müracaatları.

Temris tezkeresi örneği.
Savcılıktan iyi hâl kâğıdı.
Diploma örneği.
Sihkat raporu ve aşî kâğıdı.
20/Şubat/953 sonuna kadar bu görevde çalışacağına dair Noter senedi.
Nüfus tezkeresi örneği.
Çalıştığı yerlerden aldığı Bonservis. (3773 — 16485)

Su Geçmez
İngiliz - Amerikan - Alman - İsviçre
KADIN - ERKEK - ÇOCUK
TRENÇKOT - PARDESÜ
Çeşitlerimizi ve fiyatlarımızı görmeden pardesü almayınız. Ayda: 10—15—20—25 lira taksitle beğendiğiniz pardesüyü ALABİLİRSİNİZ.

SALÂHADDİN KARAKAŞLI
Mahmutpaşa, Kapalı. rşı kapısı yanında No. 18.

SERT SAKALA **GIBBS** **TRAŞ KREMI** **KULLANILIR**

DOKTÖR
Raif Ferit Bir
Verem ve Dahili Hastalıklar Müttehassısı
Muayenehane Beşiktaş
Tramvay Cad. Emniyet Sarayı yanında No. 12. Tel: 84395, Muayene 17.19.5 ev
Vali Konağı Cad. No. 93
Başaran Ap. Kat 1. Telefon: 83684.